

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2025-05-09

Diarienummer:
GSN-2024-00247

Handläggare:
Agneta Säfsten

Utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** anta utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde i enlighet med ärendets **bilaga 1**.

Ärendet

Utvecklingsplanen för Sunnerstaåsens friluftsområde är baserad på resultatet från medborgardialoger som hållits med allmänheten som besöker området. Särskilda dialoger har hållits med barn och med föreningslivet. Fokus har lagts på att föreslå anläggningar för frilufts- och vardagsmotionsaktiviteter som kan samexistera och samutnyttjas året om. Hänsyn har tagits till platsspecifika juridiska begränsningar som finns i form av vattenskyddsföreskrifter, naturreservatsföreskrifter, fornlämningar och strandskydd.

Förslaget innehåller satsningar på fler frilufts- och motionsanläggningar i områdets södra del i nära anslutning till övrig service och där det finns färre naturvärden som kan påverkas negativt. I de norra delarna föreslås lugna naturupplevelser prioriteras och naturvårdande insatser stärkas.

Utvecklingsplanen ger en samlad bild av hur Sunnerstaåsens friluftsområde kan utvecklas när staden växer och fler besöker området.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen tillsammans med kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen.

Föredragning

Bakgrund och nuläge

Gatu- och samhällsmiljönämnden har i sin verksamhetsplan 2023-2025 uppdragit åt stadsbyggnadsförvaltningen att ta fram en utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde. I beslut angående förstudie kring MTB-leder i friluftsområdet, GSN-2022-01720, har nämnden givit förvaltningen i uppdrag att inleda dialog och samråd med allmänheten, berörda föreningar och övriga intressenter om utvecklingen av hela friluftsområdet.

Nämnden ansvarar för planering och skötsel av friluftsliv och naturvård inom Sunnerstaåsens friluftsområde. Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för de anläggningsbundna idrotts- och motionsanläggningarna i området samt hyr in byggnader från fastighetsägaren Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB.

Den planerade utbyggnaden av sydöstra stadsdelarna sätter Sunnerstaåsens friluftsområde i nytt fokus. Befolkning i de närmaste stadsdelarna beräknas stiga till det dubbla när utbyggnaden av bostäder och broförbindelse mot Nantuna är genomförd. Utvecklingsplanen för friluftsområdet bidrar till att genomföra en hållbar utveckling för befolkningens framtida behov.

Det är lätt att ta sig till friluftsområdet. Busstrafik samt gång- och cykelvägar angör området från olika håll. Det är därför strategiskt viktigt att utveckla området så att besökare som inte har tillgång till bil eller andra fordon ges möjlighet att tillgodogöra sig ett bra utbud av friluftsliv och vardagsmotion.

Förutsättningar och begränsningar

Sunnerstaåsens friluftsområde är en del av Årike Fyris naturreservat och ligger inom ett inre vattenskyddsområde. Utveckling i området begränsas även av fornminnen och strandskydd. Det finns många önskemål från flera målgrupper om hur Sunnerstaåsens friluftsområde skulle kunna utvecklas. Åtgärder behöver planeras utifrån avvägning mellan olika intressen och områdets storlek med stor hänsyn till den känsliga naturmiljön. Det finns även ett upprustningsbehov på områdets befintliga anläggningar.

Medborgardialoger

Under våren 2024 genomfördes fysiska barndialoger och föreningsdialoger samt en digital enkätundersökning. Resultatet från dialogerna visar att det finns en skiljelinje mellan de som vill att det ska satsas på fler motions-/tävlingsanläggningar i friluftsområdet och de som värnar områdets naturvärden och lugna platser. Lite äldre barn saknar anläggningar som är utmanande för dem. Med tanke på dagens samhällsproblem av för mycket stillasittande är det extra viktigt att erbjuda platser som inbjuder barn och unga till fysisk aktivitet.

Både föreningslivet och näringslivet är viktiga aktörer för att skapa ett varierat aktivitetsutbud kring de anläggningar som kommunen tillhandahåller i området. Dessa samarbeten leder till social och ekonomisk hållbarhet för friluftsområdet.

Mål, vision och strategier

Utvecklingsplanen prioriterar önskemål om anläggningar för vardagsmotion och friluftsliv som kan samexistera inom friluftsområdet och som inte innebär några stora ingrepp i naturmiljön. Framför allt behövs fler aktivitetsmöjligheter under sommarsäsongen, bättre vattenkontakt mot Fyrisån och en satsning på anläggningar för barn och unga. Området bör utvecklas kontinuerligt med anläggningar och byggnader.

Genom att samla byggandet av nya anläggningar nära service i södra delen runt groppen och behålla lugna naturupplevelser och öka naturvårdsinsatser i skogen i den norra delen kan området utvecklas ekologiskt hållbart.

Förslag nya anläggningar

Utvecklingsplanen förslår en satsning på fler anläggningar runt groppområdet för aktiviteter under sommarsäsongen, exempelvis hinder- och klätterbanor för barn och unga. Vid Fyrisån kan det skapas bättre vattenkontakt genom röjningsinsatser och byggande av tillgänglighetsanpassade träspänger ut i vassen. Förslag på ett uteklassrum med vattenutsikt finns också tillsammans med satsningar på fler barmarksaktiviteter i slalombackarna och en större vidskyddad grillplats. I bästa solläge i slänten mot groppen föreslås flera långa vilobänkar.

Genom detta gynnas flera olika gruppers aktiviteter inom friluftsområdet. Boende i de södra stadsdelarna prioriteras, men invånare i alla delar av kommunen och även besökare kommer hitta värdefulla platser att besöka här. Befintliga anläggningar förstärks också för att minimera slitage vid ett ökat besöksstryck i framtiden.

Ekonomiska konsekvenser

Utvecklingsplanen är ett stöd för att prioritera insatser i den ordinarie investeringsprocessen. Den samlade investeringskostnaden är cirka 3,5 miljoner kronor för gatu- och samhällsmiljönämnden. Genomförandet beräknas pågå i cirka 10 år och kommer att ske stegvis.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 9 maj 2025
- Bilaga 1, Utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde
- Bilaga 2, Karta placering nya anläggningar
- Bilaga 3, Sammanställning av barndialogerna
- Bilaga 4, Yttrande från barngrupper
- Bilaga 5, Sammanställning av föreningsdialogerna
- Bilaga 6, Yttranden från föreningar och näringsliv
- Bilaga 7, Sammanfattning av svaren på den digitala frågeenkäten
- Bilaga 8, Presentation

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Gatu- och samhällsmiljönämnden

Dokumentansvarig:
Friluftsstrateg

Datum:
2025-06-11

Diarienummer:
GSN-2024-000247

Utvecklingsplan Sunnerstaåsens friluftsområde

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehållsförteckning

Sammanfattning

Syfte

Omfattning

Bakgrund

- Ansvar, genomförande och spridning
- Nuläge
 - *Detta finns i friluftsområdet idag*
 - *Dessa använder friluftsområdet idag*
 - *Nulägesbeskrivning i korthet*
- Förutsättningar
- Förväntningar och utmaningar
- Tidigare utredningar

Medborgardialoger

- Barndialoger
- Föreningsdialog
- Digital frågeenkät

Inkomna önskemål och sammanfattande analyser

- Inkomna synpunkter och önskemål
- Diskussion och analys kring inkomna synpunkter och önskemål
 - *Synpunkter med olika viljeinriktningar*
 - *Föreningsliv och näringsidkare*
 - *Behov av upprustning*
 - *Platsspecifika juridiska begränsningar*
 - *Behovsutredning om annan lokalisering*
 - *Slutsats*

Inriktning för områdets utveckling

- Vision och mål
 - *Målbeskrivning*
- Strategier
- Anläggningar och aktiviteter att utveckla

Uppföljning

Sammanfattning

Utvecklingsplanen för Sunnerstaåsens friluftsområde är baserad på resultatet från medborgardialoger som hållits med allmänheten som besöker området. Särskilda dialoger har hållits med barn och med föreningslivet. Inriktningen i utvecklingsplanen är anläggningar för frilufts- och vardagsmotionsaktiviteter som kan samexistera och samutnyttjas under hela året. Flera olika åldersgrupper ska kunna hitta utmanande och roliga platser att aktivera sig på här.

I områdets södra del föreslås satsningar på fler frilufts- och motionsanläggningar i nära anslutning till övrig service och där det finns färre naturvärden som kan påverkas negativt. I de norra delarna prioriteras lugna naturupplevelser och naturvårdande insatser stärks.

Utvecklingsplanen ger en samlad bild av hur Sunnerstaåsens friluftsområde kan utvecklas när staden växer och fler besöker området.

Syfte

Utvecklingsplanen ger en samlad bild av hur Sunnerstaåsens friluftsområde kan utvecklas när staden växer och fler besöker området. Önskemålen om olika nya anläggningar i området är många, så syftet med utvecklingsplanen är att föreslå anläggningar för aktiviteter som kan samexistera på ett bra sätt och som inte innebär några stora ingrepp i den känsliga naturmiljön. Fokus ligger på möjlighet till vardagsmotion för flera olika grupper, speciellt barn och unga.

Omfattning

Utvecklingsplanen är gatu- och samhällsmiljönämndens plan för att prioritera insatser för friluftsliv och naturvård samt samordna dessa med idrotts- och fritidsnämndens utveckling av motionsanläggningar i området. Planen är ett stöd i det fortsatta arbetet att planera de enskilda åtgärderna i kommande investeringsplanering och lokalförsörjningsplaner. Genomförandet av utvecklingsplanen beräknas ske stegvis under åren 2025 till 2035.

Bakgrund

Ansvar, genomförande och spridning

Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för planering och skötsel av friluftsliv och naturvård inom Sunnerstaåsens friluftsområde. Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för de anläggningsbundna idrotts- och motionsanläggningarna i området samt hyr in byggnader från fastighetsägaren Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB.

Framtagandet av denna utvecklingsplan är ett samarbete mellan de båda nämndernas förvaltningar.

Nuläge

Uppsalas friluftsområden bidrar stadens attraktivitet som bostadsort och destination. I takt med att Uppsala växer behöver tillgången till friluftsliv och vardagsmotion stärkas. Människor efterfrågar naturområden för rekreation och motion när de väljer var de vill bosätta sig. Den planerade utbyggnaden av de sydöstra stadsdelarna sätter Sunnerstaåsens friluftsområde i nytt fokus. En utvecklingsplan för friluftsområdet bidrar till en hållbar utveckling för befolkningens framtida behov.

Det bor cirka 17 300 invånare inom tre kilometer från friluftsområdet. När de sydöstra stadsdelarna är fullt utbyggd och den planerade broförbindelsen mot Nåntuna-Sävja tillkommer så kommer cirka 32 900 invånare att bo inom tre kilometer från friluftsområdet. Samtidigt attraherar friluftsområdet även kommuninnevånare som bor i andra delar av kommunen, eftersom delar av aktivitetsutbudet bara finns i denna del av Uppsala.

Detta finns i friluftsområdet idag (se BILD 1)

Sunnerstaåsens friluftsområde består av 59 hektar varierad natur, från skog till öppet landskap och från plan till backig terräng. Området kompletteras av andra större naturområden i närheten, exempelvis naturreservaten Norra Lunsen (1300 hektar) och Kungshamn-Morga (1150 hektar). Dessa områden har karaktären av större vildmark främst för vandring, medan Sunnerstaåsen är ett tätortsnära naturområde som även erbjuder ett utbud av anläggningsbundna motions- och friluftaktiviteter.

Många nyttjar även den naturliga "arenan" som skogen i området utgör. Här ligger Uppsalas enda utförsanläggning och även de tillgänglighetsanpassade aktivitetsstationerna för barn, Mulleriket, är unika i staden. Vidare finns här elljusspår med utegym, markerade vandringsleder kantade med natur-, kultur- och historisk information, terrängcykelleder, kanotbryggor, längdskidspår, pulkabackar och kalla vintrar en plogad skridskobana. Flera av dessa anläggningar är i behov av upprustning.

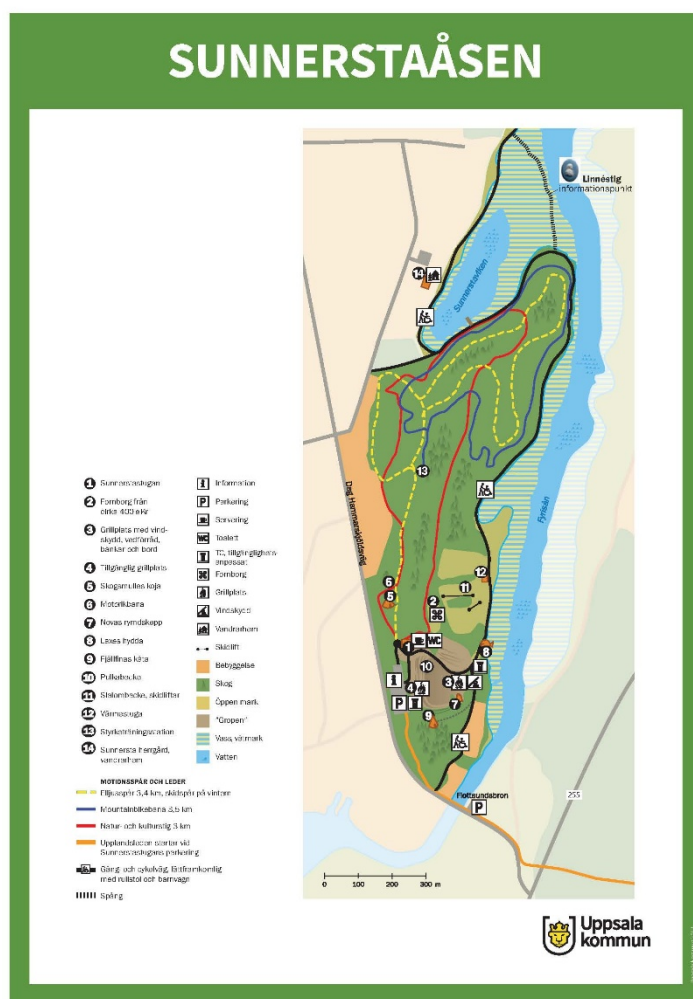

BILD 1 Karta över friluftsområdet med befintliga anläggningar

Dessa använder friluftsområdet idag

Området används frekvent av *Förskolan på hjul* och andra barn- och ungdomsgrupper, exempelvis vid friluftsdagar. Även grupper med pensionärer anordnar regelbundet friluftaktiviteter här. Föreningslivet är aktivt i området med träningar, tävlingar, guidningar och uthyrning av friluftsutrustning. Sunnerstastugan erbjuder café, uthyrning av friluftsutrustning samt kurser och aktiviteter av olika slag i privat regi. Kommunen förvaltar flera av friluft- och motionsanläggningarna i samarbete med föreningslivet.

Det är lätt att ta sig till friluftsområdet. Busstrafik samt gång- och cykelvägar angör området från flera olika håll. Detta är en tillgång som inte är så vanlig för kommunens andra friluftsområden eftersom de flesta ligger längre bort från staden. Det är därför strategiskt viktigt att utveckla just detta område så att besökare som inte har tillgång egna fordon kan ges möjlighet att tillgodogöra sig ett bra utbud av friluftsliv och vardagsmotion.

Nulägesbeskrivning i korthet

Ett nära och lättillgängligt rekreationsområde med stort utbud av aktiviteter i varierad terräng för alla. Värdefull vardagsnatur för intilliggande stadsdelar. Lockar hela Uppsala med pulka- och utförsåkning vintertid samt aktivitetsstationer anpassade för skolklasser och funktionsnedsatta barn under barmarksäsongen. I området verkar flera föreningar och näringsliv med uthyrning, kursverksamhet och café.

Förutsättningar

Sunnerstaåsens friluftsområde utgör södra delen av det större naturområdet Årike Fyris naturreservat. Inom naturreservatet finns vissa begränsningar gällande förändringar av naturmiljön inom området. Naturreservatsföreskrifterna tar hänsyn till att området ska kunna utvecklas som friluftsområde, men tillstånd eller dispens kan behöva sökas för vissa åtgärder.

Det som huvudsakligen begränsar nya anläggningar i området är att det ligger inom ett inre vattenskyddsområde, på en rullstensås, varifrån Uppsala tar sitt dricksvatten. Därmed kan flera statliga och kommunala myndigheter kräva ansökan om dispenser och tillstånd om det ska göras någon form av markpåverkan. Dessutom finns fornlämningar och strandskydd att förhålla sig till när området ska utvecklas.

Utvecklingen av friluftsområdet behöver därmed ske med stor hänsyn till den natur det består av. Det gäller att planera utvecklingen väl för att göra så skonsamma ingrepp som möjligt i den känsliga naturmiljön.

Förväntningar och utmaningar

Det finns många önskemål från flera olika målgrupper om hur Sunnerstaåsens friluftsområde skulle kunna utvecklas. Friluftsområdet har en begränsad storlek på 59 hektar och en specifik karaktär genom sitt läge på åsen. Utvecklingen behöver därför ske genom en noga genomtänkt avvägning mellan vilka intressen som kan prioriteras utifrån platsens storlek och karaktär. Flera av de befintliga anläggningarna behöver restaureras samt markunderlag och annan infrastruktur förstärkas, om området ska kunna klara ett ökat antal besökare.

Tidigare utredningar

1997 togs en första operativ friluftsplan fram för att hantera och utforma friluftsområdet ur ett helhetsperspektiv. Under åren 2006-2008 gjordes en utredning om hur Mulleriket på Sunnerstaåsens skulle kunna utvecklas med en motorikbana och andra tillgänglighetsanpassade aktivitetsslingor för barn.

Under hösten 2022 gjordes en förstudie för att undersöka möjligheten att anlägga en ny terrängcykelbana inom Sunnerstaåsens friluftsområde. Studien undersökte förutsättningarna för att hålla tillräcklig standard för nationella terrängcykeltävlingar, så kallade XCO-tävlingar.

Medborgardialoger

Framtagandet av en utvecklingsplan har varit på gång under en längre tid och flera synpunkter och önskemål har inkommit till kommunen genom åren. Under våren 2024 genomfördes fysiska barndialoger och föreningsdialoger och en digital enkätundersökning var öppen för allmänheten att svara på.

Barndialoger

Dialoger med barn genomfördes utomhus i friluftsområdet med sex olika barngrupper i åldrarna 4 – 11 år från förskolor och skolor i närområdet. Det de flesta barn önskade var fler platser att klättra, balansera och leka tillsammans på. En sammanställning av barndialogerna finns i bilaga 2. Några barngrupper har även lämnat in önskemål skriftligt som samlats i bilaga 3.

Föreningsdialog

Dialogen med föreningar genomfördes i workshopform. Tio föreningar och ett företag med anknytning till friluftsområdet deltog och diskuterade i blandade grupper. Det fanns två huvudinriktningar på önskad utveckling av området; utveckla leder och tävlingsbanor för terrängcykling och längdskidor respektive bredda insatser för den biologiska mångfalden i samklang med utveckling för närboende och föreningsliv. Generellt önskades också bättre underhåll på områdets olika anläggningar. Se sammanställning av föreningsdialogerna i bilaga 4. Några föreningar har också skickat in kompletterande skriftliga yttranden till kommunen som samlats i bilaga 5.

Digital frågeenkät

Den digitala enkäten var öppen under en månad försommaren 2024. Totalt inkom 192 svar. De svarande var övervägande män (60%), boende i närområdet (60%) i åldrarna 31–50 år (50%). Även enkätsvaren visar på två olika inriktningsönskemål; de som vill att det ska satsas på fler motionsanläggningar och de som värnar områdets natur- och kulturvärden. En sammanfattning av enkätresultaten hittar du i bilaga 6.

Inkomna önskemål och sammanfattande analyser

Sammanfattning av inkomna synpunkter och önskemål

MÅLGRUPP	HUVUDSAKLIGA ÖNSKEMÅL
Förskolebarn 4–5 år	Klättra, balansera, gunga, springa
Lågstadiebarn 8 år	Klättra, balansera, gunga, leka tillsammans
Mellanstadiebarn 11 år	Klätter- & Höghöjdsbana, mer åldersanpassat för äldre barn
Föreningar som är för fler anläggningar	Utveckla terrängcykling och konstsnöspår för längdskidåkare
Föreningar som är för mer naturvärden	Utveckla för närboende/föreningsliv <u>och</u> bredda den biologiska mångfalden
Frågeenkäten: de som är för fler anläggningar	Utveckla terrängcykelleder
Frågeenkäten de som är för mer naturvärden	Bevara naturvärden
Frågeenkäten generellt	Uppskattar skogen, elljusspåret, Sunnerstastugan och terrängcykelbanan
Tidigare dialoger Arbetsgrupp 2024	För vardagsmotionärer, Fler fritids-/friluftsanläggningar och sommaraktiviteter runt gropen, Minimera konflikt mellan olika intressen, Förbättra kontakten med Fyrisån
Tidigare dialoger intern workshop 2022	Bättre byggnadsunderhåll och renovering, Fler fritids-/friluftsanläggningar och sommaraktiviteter, Bättre vattenkontakt, Uteklassrum och fler sittplatser
Tidigare dialoger Föreningslivet 2016	Utveckling av Sunnerstastugan, Fler föreningar till området och mer samarbeten, Koppla ihop gropen och utförsbackarna, Fler fritids-/friluftsanläggningar och sommaraktiviteter

Diskussion och analys kring inkomna synpunkter och önskemål

Vid en genomgång av inkomna synpunkter och önskemål från de olika medborgardialogerna med vuxna personer kan man se en skiljelinje mellan de som vill att det ska satsas på fler motionsanläggningar i friluftsområdet och de som värnar områdets naturvärden. Föreningsdialogen som hölls i blandade grupper skapade en viss förståelse och kompromissvilja mellan de olika viljeinriktningarna.

Det finns en viss skillnad mellan vad kvinnor och män gör i området. Medan män i större utsträckning terrängcyklar och löptränar så kopplar fler kvinnor av i naturen och promenerar i området. De som bor i närliggande bostadsområden använder mest området för promenader, löpträning och för att koppla av i naturen, medan de som bor längre bort kommer hit för att terrängcykla och åka skidor. Ett sätt att möta dessa olika önskemål är att skapa aktivitetszoner inom området. Genom att samla byggandet av nya anläggningar i områdets södra delar, nära service och där det finns färre naturvärden som kan påverkas negativt, så bidrar vi även till bättre ekologisk hållbarhet inom friluftsområdet.

Vidare önskar många mer service av olika slag i och kring Sunnerstastugan och bättre underhåll av områdets anläggningar.

Anpassning för olika åldersgrupper

När det gäller resultatet från dialogerna med barn så var önskemålen, inom hela åldersspannet 4 - 11 år, väldigt samstämmiga. Barnen önskar framför allt fler ställen att klättra och balansera på. Gärna utformade så att flera får plats att leka tillsammans. Framför allt de äldre barnen saknade roliga platser som är tillräckligt utmanande. Anläggningarna bör anpassas i svårighetsgrad efter olika åldersgruppers förmåga. Ett av dagens samhällsproblem är för mycket stillasittande, därför är det extra viktigt att skapa platser som inbjuder barn och unga till fysisk aktivitet. Att utveckla området så att flera olika grupper, speciellt barn och unga, gynnas stärker också den sociala hållbarheten i området.

Föreningsliv och näringsidkare

Samarbeten med föreningslivet leder till en mångfald av aktiviteter i friluftsområdet och är därför viktig att fortsätta verka aktivt för. Idag ordnar bland annat Friluftsfrämjandet skidskola för barn i slalombacken varje vinter och Uppsala slalomklubb erbjuder barn- och ungdomsträning samt hjälper till att köra skidliftarna på kvällar och helger. Föreningslivet har aktiviteter för olika åldrar i området under sommarhalvåret, exempelvis orientering, friluftsgrupper, kajakpaddling och MTB-cykling. Vid en utveckling av friluftsområdet kommer förhoppningsvis föreningslivet kunna erbjuda ett utökat utbud av aktiviteter.

Kommunen ska också vara lyhörd för önskemål och förslag om utveckling av aktivitetsutbudet från näringsidkare som vill verka i området. En satsning från detta håll kan leda till mervärden för friluftsområdet som kommunen själva inte kan bidra med. På så sätt ges också ekonomiska förutsättningar för externa aktörer att bedriva verksamhet här, vilket skapar ekonomisk hållbarhet för området. Ett konkret exempel på detta är den höghöjdsbana med zipline som entreprenören i Sunnerstastugan vill uppföra i området runt gropan. Kommunen skulle ha svårt att driva en sådan anläggning, men har ställt sig positiva till att anläggningen byggs i privat regi.

Behov av upprustning

Flera av anläggningarna i området är slitna och behöver renoveras eller ersättas. Besöksstrycket i området förväntas bli högre i takt med att staden växer, vilket ställer ytterligare krav på förstärkning av ytor och investering i robustare anläggningar. Prioriteringar behöver därmed göras både bland de inkomna önskemålen och avseende förvaltning av de befintliga anläggningarna.

Platsspecifika juridiska begränsningar

När friluftsområdet utvecklas ska hänsyn tas till de juridiska begränsningarna; föreskrifter om inre vattenskyddsområde, naturreservatsföreskrifter, fornminnesföreskrifter och strandskydd. Tillstånd och dispenser kan sökas för den eventuella markpåverkan som kan komma i fråga. För att ansökningar ska gå igenom får föreslagna ingrepp inte vara för stora på naturmiljön. Om tillstånd eller dispens ges, blir ofta kostnaden för att anlägga högre än vanligt på grund av krav på att speciell hänsyn måste tas. Kommunen har antagit riktlinjer för att säkerställa att mark- och vattenhantering inte påverkar grundvattnet negativt.

De önskemål som bli svåra att genomföra på grund av områdets juridiska begränsningar, framför allt när det gäller grundvattenskyddet, är anläggning av ett längdskidspår på konstsnö samt etablering av en komplett terrängcykelbana för träning och tävling. Dessa anläggningar är även svåra att kombinera med befintliga och andra önskade aktiviteter för allmänheten inom friluftsområdet, främst på grund av de stora ytor de skulle behöva ta i anspråk. Däremot skulle vissa delar ur förstudien kring nya mountainbikeleder kunna vara möjliga att genomföra inom ramen för de begränsningar som finns i området.

Behovet av, förutsättningarna för och möjliga platser för konstsnöspår respektive komplett terrängcykelbana för träning och tävling behöver utredas vidare.

Slutsats

Den slutsats som kan dras utifrån vad som framkommit vid de olika medborgardialogerna, i relation till de juridiska begränsningar, är att utvecklingsplanen bör prioritera önskemål som kan samexistera inom friluftsområdet och som inte innebär några stora ingrepp i naturmiljön.

Inriktning för områdets utveckling

Vision och mål

I Sunnerstaåsens friluftsområde ska det finnas möjlighet för en bred allmänhet att utöva friluftsliv och vardagsmotion. Anläggningar och anordningar ska utformas och lokaliseras så att de inte stör varandra. Det ska finnas ett stort och varierat utbud av aktivitetsmöjligheter i området året runt och samnyttjande av anläggningar, även under olika årstider, ska eftersträvas. Utvecklingen ska ske med stor hänsyn till områdets natur- och kulturvärden samt de juridiska begränsningar som råder på grund av läget på åsen inom ett inre vattenskyddsområde och naturreservat.

Målbeskrivning

Sunnerstaåsens friluftsområde har blivit ett utvecklat rekreationsområde, framför allt för vardagsmotion som bidrar till bättre folkhälsa, med ett större utbud av anläggningar som vänder sig till människor i alla åldrar och nyttjas i samklang. Fler aktivitetsmöjligheter har tillkommit under sommarsäsongen. Väderskyddade platser möjliggör längre vistelser året runt. Sambandet med Fyrisån och Årike Fyris har stärkts med brygganläggningar mot vattnet. Besöksantalet kommer fortsätta att öka genom utbyggnad av södra staden, vilket kräver kontinuerlig utveckling av området och en välfungerande infrastruktur med caféverksamhet samt byggnader och anläggningar i gott skick.

Strategier

Området delas in i olika aktivitetszoner. Detta görs genom att etablera nya anläggningar främst i södra delen runt ”gropen” och i nära anslutning till servicen i Sunnerstastugan och raststugan intill slalombackarna. Samtidigt stärks lugna naturupplevelser och naturvårdande insatser i norra delen av området.

Kommunen äger friluftsområdet och står för utveckling och förvaltning av natur och anläggningar som ska kunna användas fritt av allmänheten. Anläggningarna kan användas spontant i grupp eller enskilt, men även nyttjas via föreningslivet eller privata aktörer som välkomnas att skapa ett aktivitetsutbud i området.

Anläggningar och aktiviteter att utveckla

Utifrån analys av önskemål och synpunkter som inkommit genom medborgardialoger, områdets fysiska och juridiska begränsningar samt antagna mål, visioner och strategier finns ett flertal åtgärder som är möjliga och lämpliga att genomföra. Dessa anges nedan, men är enbart exempel på åtgärder och ingår inte i beslutet om utvecklingsplan. Åtgärder hanteras inom drift- och investeringsbudget.

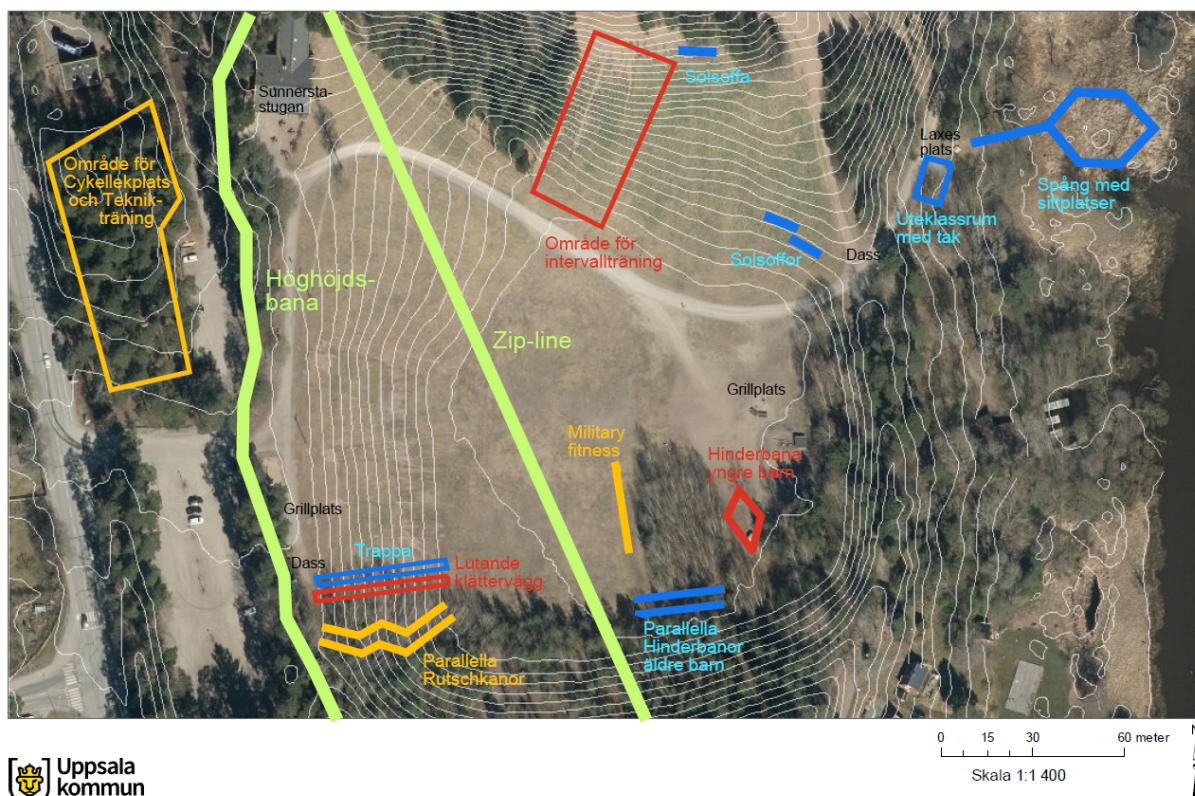

BILD 2: Exempel på nya anläggningar kring gropenområdet (se även bilaga 7)

Gropenområdet - komplettera med fler aktiviteter sommartid (se BILD 2)

- Långa rutschkanor och klätterbanor längs slänterna i sydöstra hörnet av gropen
- Hinderbanor för olika åldrar som binder ihop Mulleriket i gropen med södra kullen
- Vilobänkar i solläget i norra gropslätten
- Intervallträningsbanor i norra gropslätten
- Mobil kulturverksamhet i gropen (t.ex. konstutställningar, teaterscen)
- Cykel-lekplats/Teknikområde för terrängcykling nära entré och Sunnerstastugan
- Höghöjdsbana vid Sunnerstastugan och zipline över gropen (på gång)

Vattenkontakt mot Fyrisån (se BILD 2)

- Utveckling av "Laxeplatsen" med tillgänglighetsanpassade träspänger mot ån
- Uteklassrum/matsäcksplats med tak och vattenutsikt

Slalombackarna - komplettera med fler aktiviteter sommartid

- Fler cykelbanor utför i backarna under barmarksäsongen
- Större grillplatsområde med vindskyddade sittplatser

Upprustning och komplettering av befintliga anläggningar och platser

- Renovera och anpassa mountainbikebanan för en bredare målgrupp
- Renovera och förstärka stigar och ytor kontinuerligt
- Komplettera elljusspåret med fler utegymsredskap och hinderbanor
- Renovera byggnader i området, inkl. nya avloppslösningar
- Behåll största delen av skogsområdet i norr som en lugn del av friluftsområdet
- Komplettera med fler skötselinsatser för att bevara områdets naturvärden

Bedömda investeringar och driftskostnader samt tidplan

För att utvecklingsplanen ska kunna realiseras behöver drift- och investeringsmedel avsättas i budget. Nedanstående tabell visar gatu- och samhällsmiljönämndens kostnader för att genomföra de åtgärder som redovisats utvecklingsplanen för åren 2025–2035. Priserna är satta utifrån 2025 års kostnadsnivå.

NYA INVESTERINGAR	KOSTNAD (tkr)	ANSVARIG
Rutschkanor parallella	1000	GSN
Klätterbanor inklusive trappa	200	GSN
Hinderbana/inte-nudda-marken yngre barn	400	GSN
Hinderbanor parallella äldre barn	400	GSN
Hinderbanor parallella vuxna	650	GSN
Solbänkar	150	GSN
Intervallträningsbanor	50	GSN
Träspänger intill Fyrisån	350	GSN
Uteklassrum för cirka 20 personer	300	GSN
SUMMA:	3 500	
<i>Teknikområde för terrängcykling</i>		<i>IFN</i>
<i>Bättre tillgänglighet kanotområdet</i>		<i>IFN</i>
<i>Nya cykelbanor i utförsbackarna</i>		<i>IFN</i>
<i>Grillplats i backområdet</i>		<i>IFN</i>
<i>Höghöjdsbana med zipline</i>		<i>Aktivt uteliv</i>
<i>Mobil konstupställning</i>		<i>Extern</i>
<i>Mobil teaterscen</i>		<i>Extern</i>

DRIFTÅTGÄRDER	KOSTNAD (tkr/år)	ANSVARIG
Renovering & anpassning av bef. MTB-bana	100 (1 år)	GSN
Förstärkning befintliga stigar och ytor	50	GSN
Träd- och slyröjning för bättre vattenutsikt	25	GSN
Naturvårdsåtgärder - främst i norra delen	25	GSN
SUMMA:	100-200	
<i>Komplettering utegym längs elljusspåret</i>		<i>IFN</i>
<i>Underhåll befintliga byggnader (hyrespåverkande för IFN)</i>	<i>Extern</i>	<i>UKAF</i>

Uppföljning

Gatu- och samhällsmiljönämnden är ansvarig för utvecklingsplanen och har därmed det övergripande ansvaret för dess uppföljning och utvärdering.

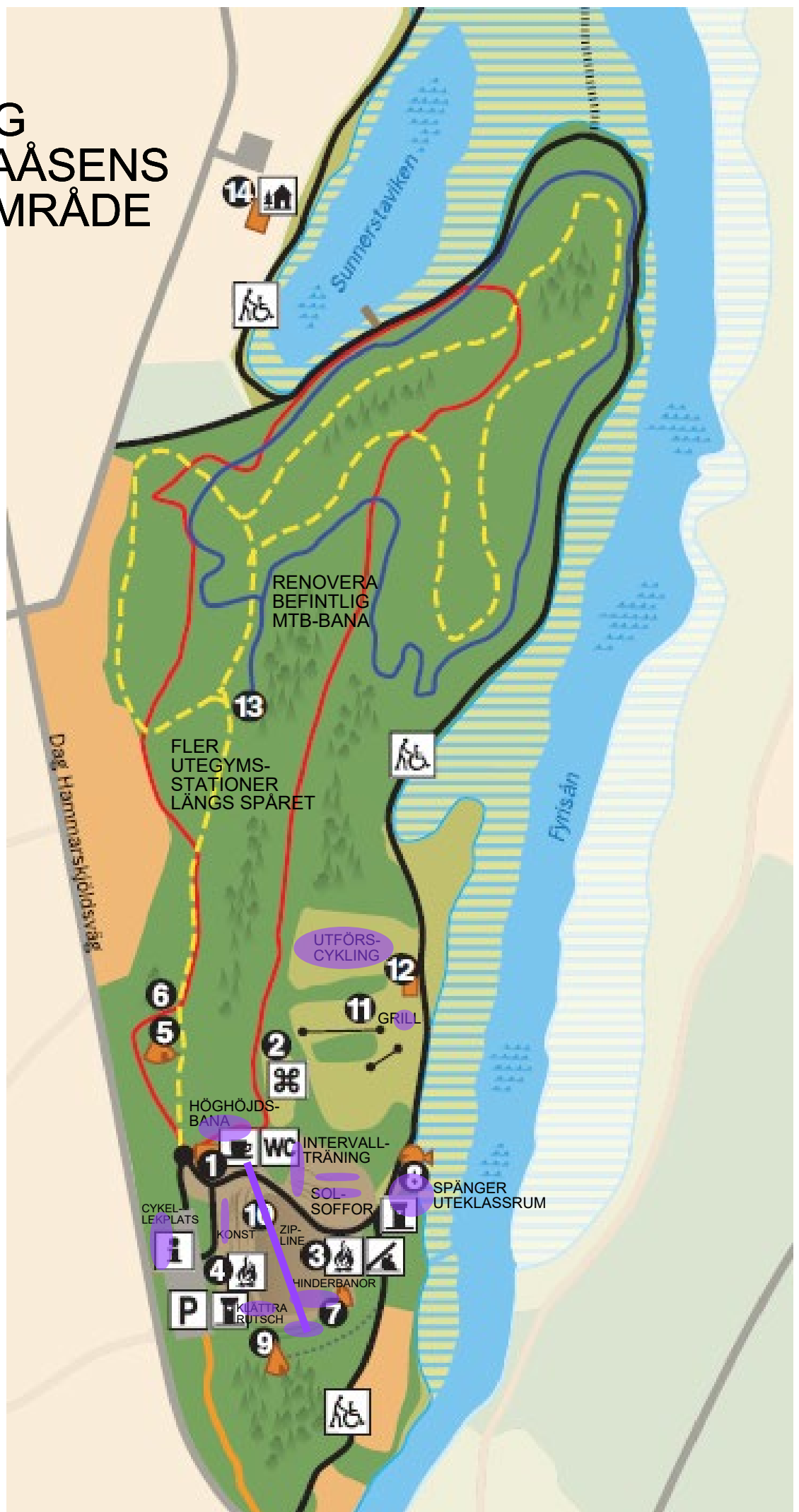
Utvecklingsplanen ska följas upp vart tredje år för att säkra att prioriteringar och insatser genomförs långsiktigt. Justering av innehåll och tidplan kan bli aktuellt vid de tidpunkterna, om oförutsedda behov eller förändringar uppstår.

BILAGA 2

UTVECKLING SUNNERSTAÅSENS FRILUFTSOMRÅDE

LUGNARE
OMRÅDE

AKTIVITETS-
OMRÅDE

BILAGA 3

Sammanställning av Barndialoger 25/3 - 18/4 gällande Utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde

Planeringen inför barndialogerna gjordes i samarbete med Barnombudet i Uppsala län (BOiU), som också deltog vid de flesta dialogtillfällena. Förskolor och skolor i närområdet kontaktades via mejl och urvalet var klasser med 5-, 8-, 11- och 15-åringar. Totalt intervjuades tre förskoleklasser (varav en Förskola på hjul), en årskurs 2-klass och två årskurs 5-klasser (årskurs 8-klasser uteblev). Dialogerna genomfördes på plats utomhus i friluftsområdet. Klasserna hade fått ut frågeställningarna i förväg, så att de hade möjlighet att förbereda sig. Vissa klasser lämnade därför även in skriftliga svar på våra frågor.

Grupper	Vad är BRA idag?	Vad är DÅLIGT idag?	Vad vill ni göra i framtiden?	Sammanfattning
Skogsmulles plats 25 mars	7 Svävande balansbom - spännande	2 Svävande balansbom - lite svårt	Rutschkana	Klättra
4-5-åringar	2 Träramp - bra att träna	1 Träramp - svårt att komma upp	Höghöjdsbana	Balans
Dirigentens fsk	1 Klätterställning	1 Klätterställning - svårt	Cyklar	Gunga
	1 Rörlig bro	5 Kryptunneln - tråkig	Gungbräda	
	3 Stocklyft - kul	2 Balansbommar	Stenar (att sitta och/eller klättra på?)	
	3 Kompisgungan - gunga högt tillsammans	1 Balansstubbarna - tråkiga, långt mellan stubbarna		
		Balanstrappa - tråkig	Tydligare instruktioner	
		Ledstänger - förstod inte		

Gropen 27 mars	7 Backen - springa, pulka, skidor, utsikt	2 Backen - ingen snö	Linbana på olika höjder	Springa
4-5-åringar		1 Borden - tråkigt med grus runt om	Karusell	Klättra
Trastagens fsk		Utedasset - luktar äckligt, konstigt att man inte kan spola, kallt	Gunga i träden	Hoppa
			Klättervägg	Gunga
			Studsmatta	
			Rutschkanor olika varianter	
			Trappport så alla kan ta sig fram	
			Käpphästbana	
			Labyrint	

Grupper	Vad är BRA idag?	Vad är DÅLIGT idag?	Vad vill ni göra i framtiden?	Sammanfattning
Gropen 15 april	Grillen		Rutschkana	Springa
4-5-åringar	4 Gropen - Springa nedför backen och åka pulka	3 Gropen - Tråkigt när andra puttas & promenader	Klättervägg	Klättra
Förskolan på hjul	Hjula, Titta på småkryp (pedagog)		Klätterställning i trä	Balansera
	1 Dasset - bra när man behöver kissa	1 Dasset - luktar illa	Linbana	
	1 Borden - bra plats att sitta och äta	1 Borden - Smutsigt, myror		
	1 Mulles plats - Roligt		Sitta under tak	
	1 Fjällfinas plats - balansgång, rida ren		"Utdragen" Hinderbana i form av stationer	
	2 Stenar - leka mamma, pappa, barn			
	1 Träd - Roligt att bygga kojor			
	Höjden mot slalombackarna - bra klättra i träd & rulla ned			

Fjällfinas plats 25 mars	18 Spindelnätet - balansera, tillsammans, utmana varandra		Klättra mellan träden	Klättra
8-åringar	kan leka olika lekar, funkar också som fikabänk		Leka tillsammans	Balansera
Sunnerstaskolans åk 2	2 Spången - Lätt att gå, kul att spring, bra viloplatser,		Klätterställning	Gunga
	fler kan komma upp		STOR soffa	Leka tillsammans
	2 Gungsoffan - Slappna av och njuta, utsikt, svinbra,	1 Gungsoffan - inte kul att gunga	Kompisgungor	Fikamöbler / Sittplatser
	bra med kedjespärr, fler gungor		Linbana	
	2 Balans-/klätterstock - gillar att klättra, använda fantasin,		Bänkar att sitta och fika på	
	leka att marken är lava		Grillplats	
	2 Stora kåtan - Kan sitta inne och ha trevligt, kul att grilla	1 Stora kåtan - Klotter, skrivit elaka saker, brandfarligt	Större spindelnät så fler kan vara med	
	2 Småkåtorna - klättra på taket kul, bättra för små barn	Småkåtorna - inget att göra i dem		
	1 Hjortronen & Lingonen - Gulliga, vill ha fler	2 Hjortronen - Svåra att göra ngt med, sätta ihop med lingonen		
	Backen ner - bättre om man gör cykelstigar	Backen ner - kan vara farlig , ramla ner		

Vattnet o skidbackarna 27 mars	Gropenbackarna - kul att springa	Fiskarna - tråkiga, finns inget att göra (men fina att titta på)	Stor rutsckana nedför backen	Springa i backarna
11-åringar	Slalombackarna - roliga ändå	Slalombackarna - tråkiga, måste ha skidor	Fler grill- o sittplatser	Rutschkana
Treklängens skola		Dasset - äckligt, kan inte spola	Zipline	Höghöjdsbana
			Höghöjdsbana med hinder	Mer som passar deras ålder
			Stor lekpark	Fikamöbler / Sittplatser
			Fotbollsplan	
			Vollyboll	
			Liten park	
			Trolly-tåg	
			Karuseller	
			Riktig toa	
			Skyltar med gåtor vid Laxes plats - priser	
			Studsmatta / Trampolin	
			Göra vattnet mer tillgängligt	

Grupper	Vad är BRA idag?	Vad är DÅLIGT idag?	Vad vill ni göra i framtiden?	Sammanfattning
Skogen o Skidbackarna 18 april	Slalombackarna - Coola, kul åka skidor, utsikten	Trappan bakom stugan - jobbig att gå i, svår för rullstolsburna	Klättervägg	Klättra
11-åringar	Sunnerstaviken - renare vatten	Ån - såg smutsig ut	Klätterbana - Höghöjdsbana	Rutschkana
Växthusets skola	MTB-leden - OK	Åsen - branta backar, man kan ramla	Linbana	Höghöjdsbana
	Fornborgen - Cool, gammal	Parkeringen - inte bra med bilar i naturen	Zipline - flera olika	Mer som passar deras ålder
			Rutschkana i en backe	
			Kompisgungor	
			Låtsasdjur med info.skyltar om + klättra	
			Minidjurpark	
			Grillplatser	
			Camping	

ruth och calle

BILAGA 4a: Barnyttranden - tycker om att göra utomhus

Vad tycker du om att göra ute?

klättra hög stöt. upp i luften
klossar rivett av dömläsarna tälten
åka linbana

Gabriels och Nour

Vad tycker du om att göra ute?

lista

Klettra på hägo?[✓]

Träköga högo[✓] upp?

kluriga bänkar i blifa[✓] täger

Trä gunga[✓]

Fika ställen i tätt[✓]

lek stuga?

En sandlåda?

Vad tycker du om att göra ute?

Klättra.

Hoppa linbana.

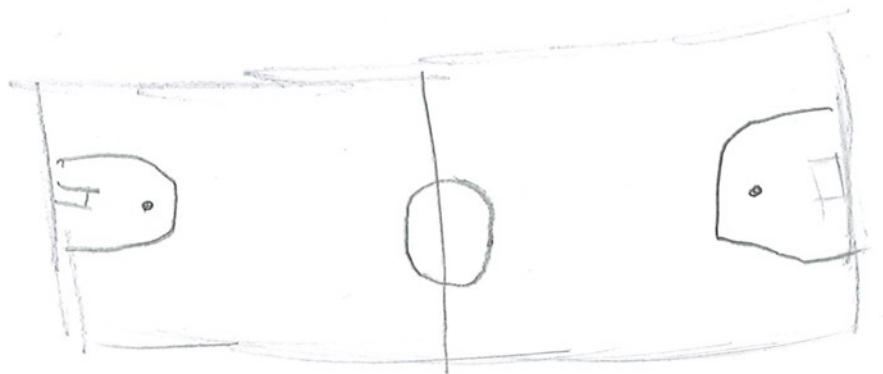
Gunga.

Springa.

Ruselkana.

hinder bana.

Vad tycker du om att göra ute? Spela fotboll,
leka tagare, klättra, springa,
prata.

Vad tycker du om att göra ute?

Jag gillar att gunga, klättra,

Vad tycker du om att göra ute?

En kompis gunga.

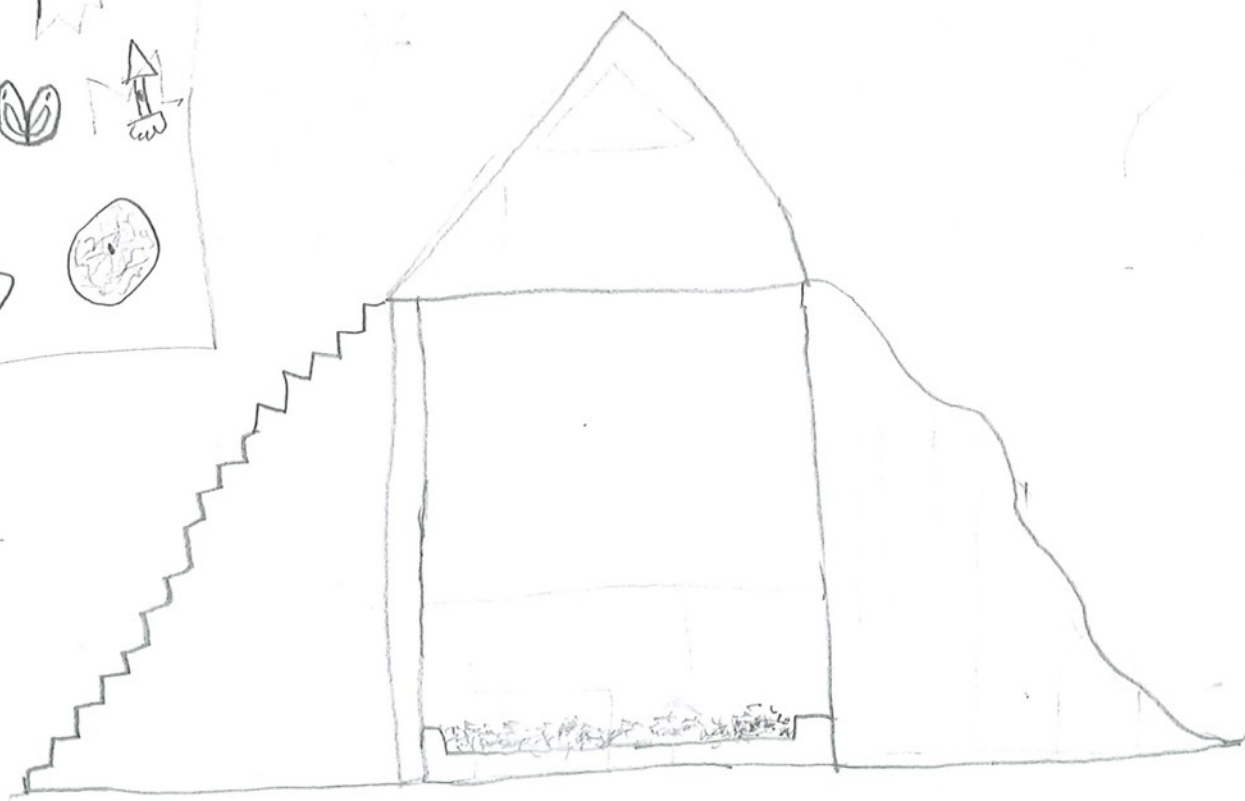
En kompis gunga som man kan
sitta många i.

En kräter väg.

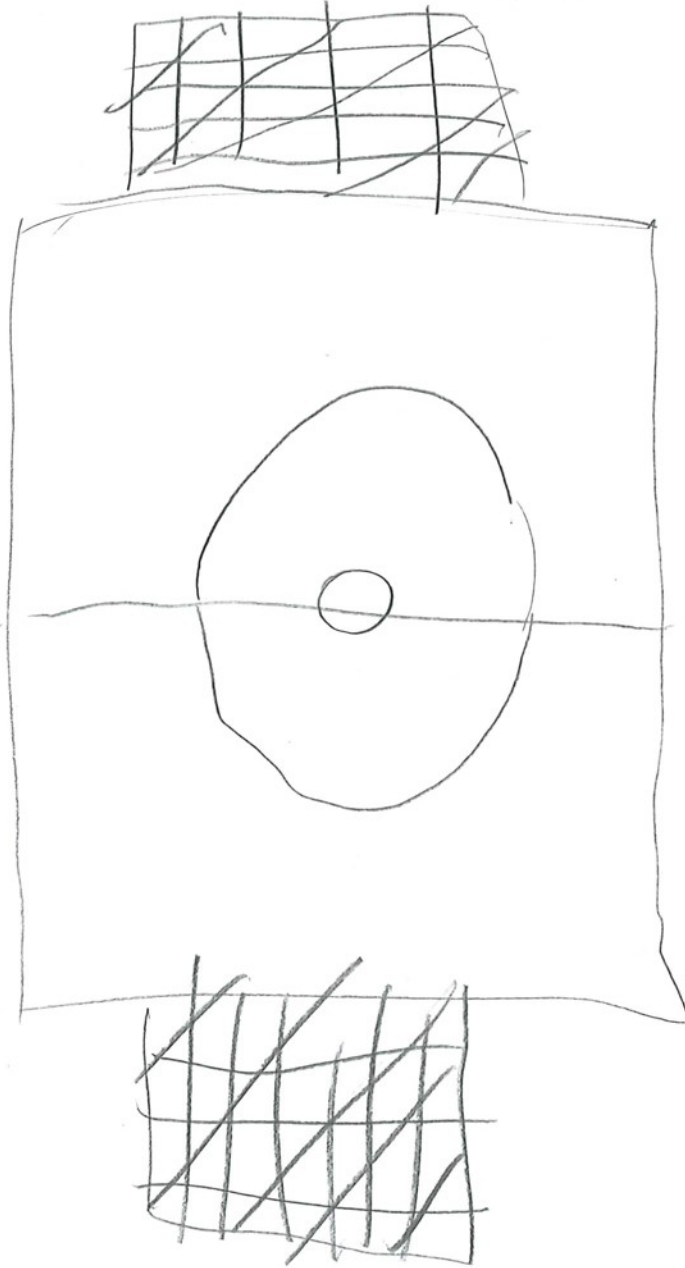

En koja med en sand-
låda under och en trappa
med en rutschkana.

Vad tycker du om att göra ute?

Vi tycker om att klättra, springa, leka och spela fotboll

Vad tycker du om att göra ute? Jag vill ha
en ~~svensk~~ banna. Jag vill ha

en lih banna.

en längd hopp banna

En krossvagn

Sipp la ih, klätter träd

en ruskhalla

Vad tycker du om att göra ute?

Alvar Shura

Adina Zungla

Alvar Kuvra

Adina Mingabana

Adina Luvu

Vad tycker du om att göra ute?

Grilla. Klätter i klätteställning.
Spela fotboll. Åka kano

Vad tycker du om att göra ute?

- Vi vill kunna klättra.
- vi vill kunna gunga/gungbräda.
- En hinderbana.
- En linbana.
- En rutschbana.
- Ett trevlig dass. i närheten.
- En fikaplatz
- En gångbro mellan träden.
-

Vad tycker du om att göra ute?

springa

#0tt boll

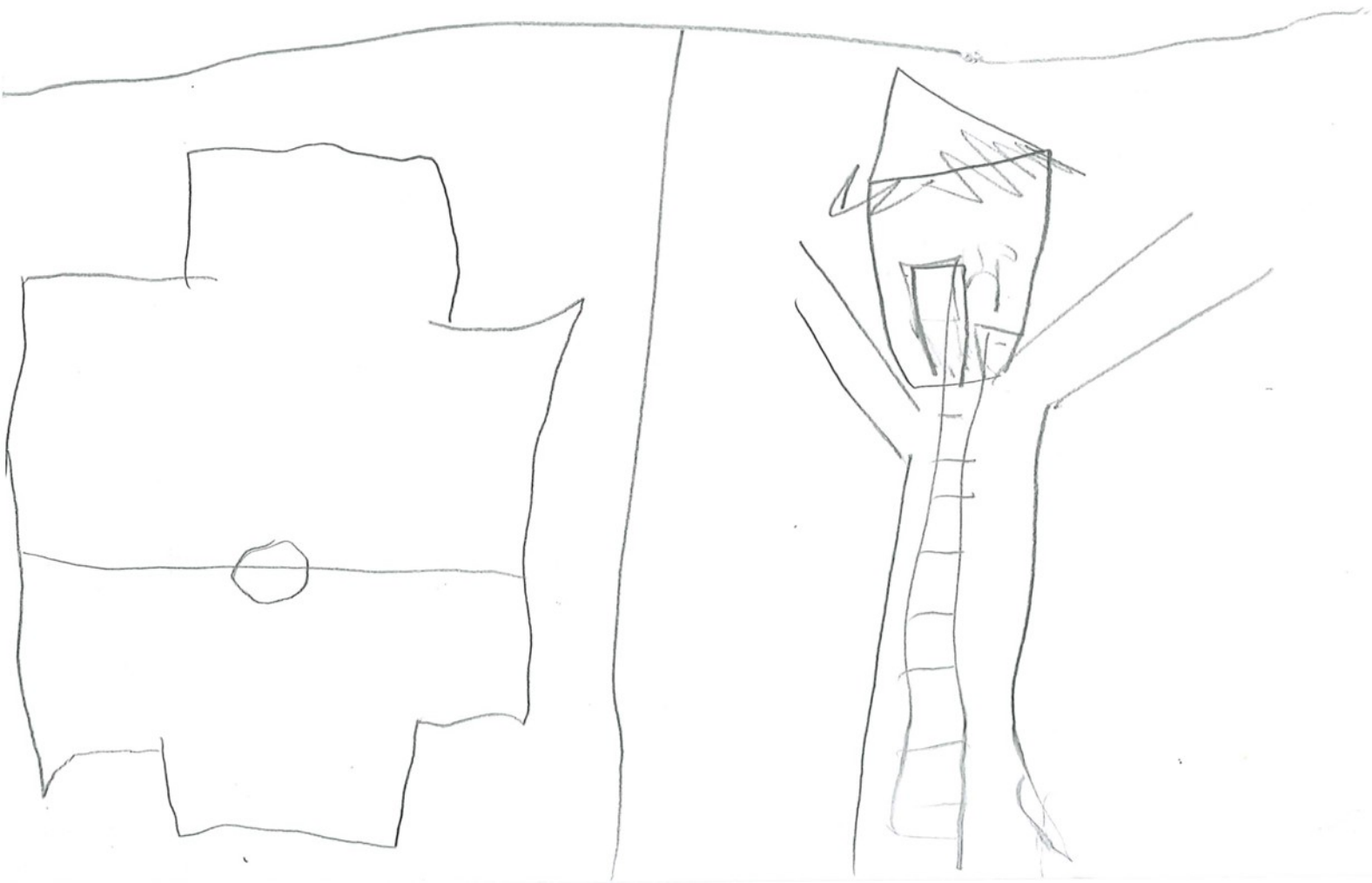
hinderbana

linbana

slutshop

träkoja

sandlåda

Ines och Elina

Vad tycker du om att göra ute?

En hög stol som man ska klättra
upp på.

En hinderbana.

En hängställning.

Trä spel i teltet.

Storlek som man hoppar på.

RUBENS bana.

En springbana.

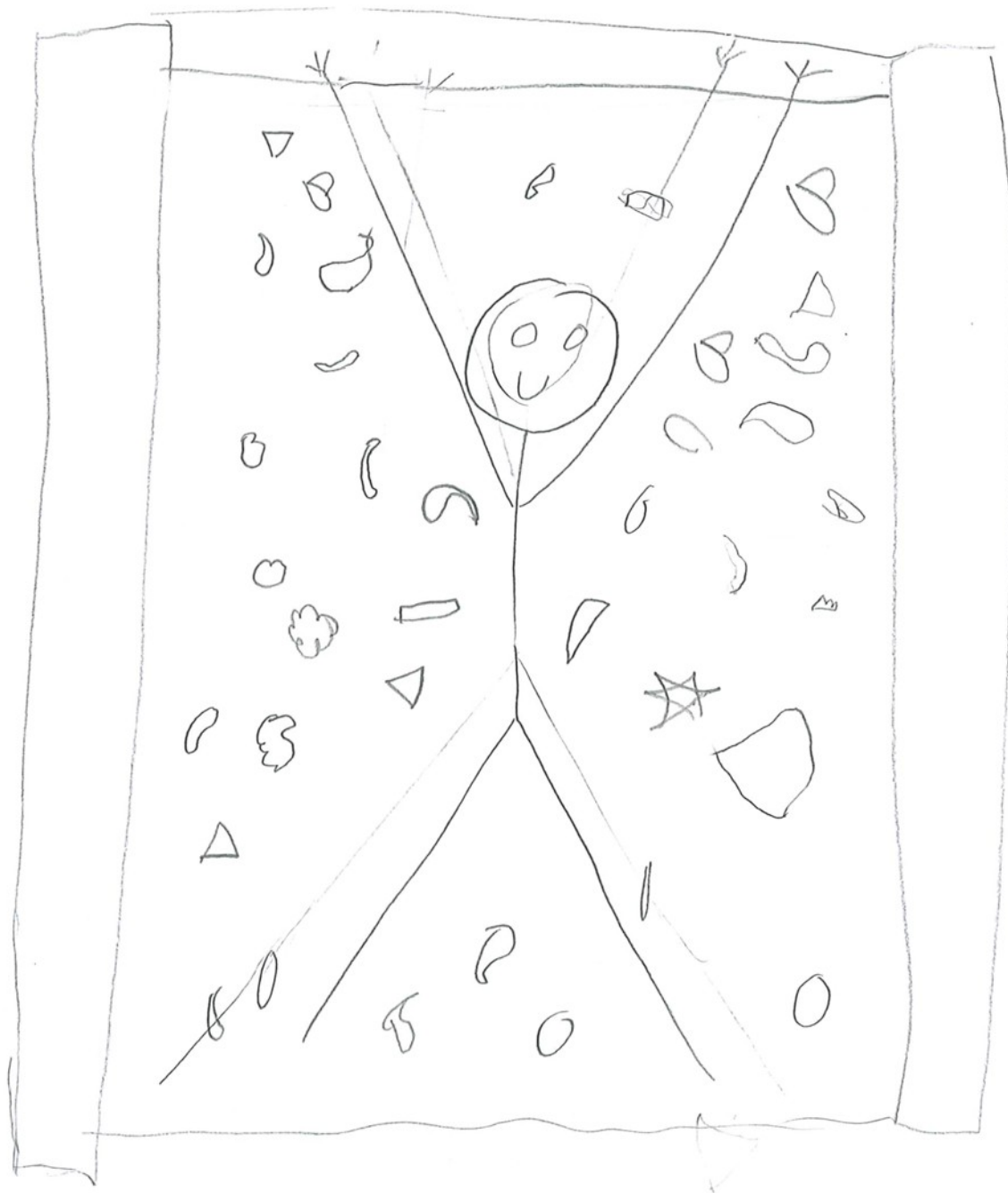
En glidig RUBENS bana

En bänk och ett bord

så man kan fika på

BILAGA 4b: Barnyttranden - Vill göra

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra här? Klättra, springa och fika!

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra
här?

Klättra

Springa

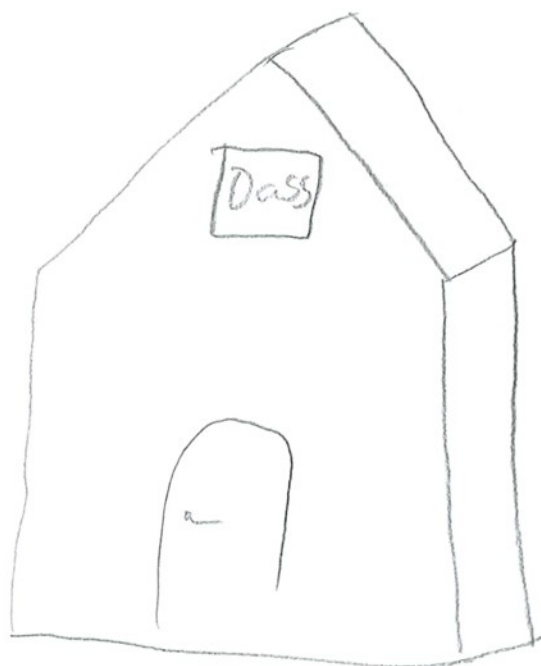
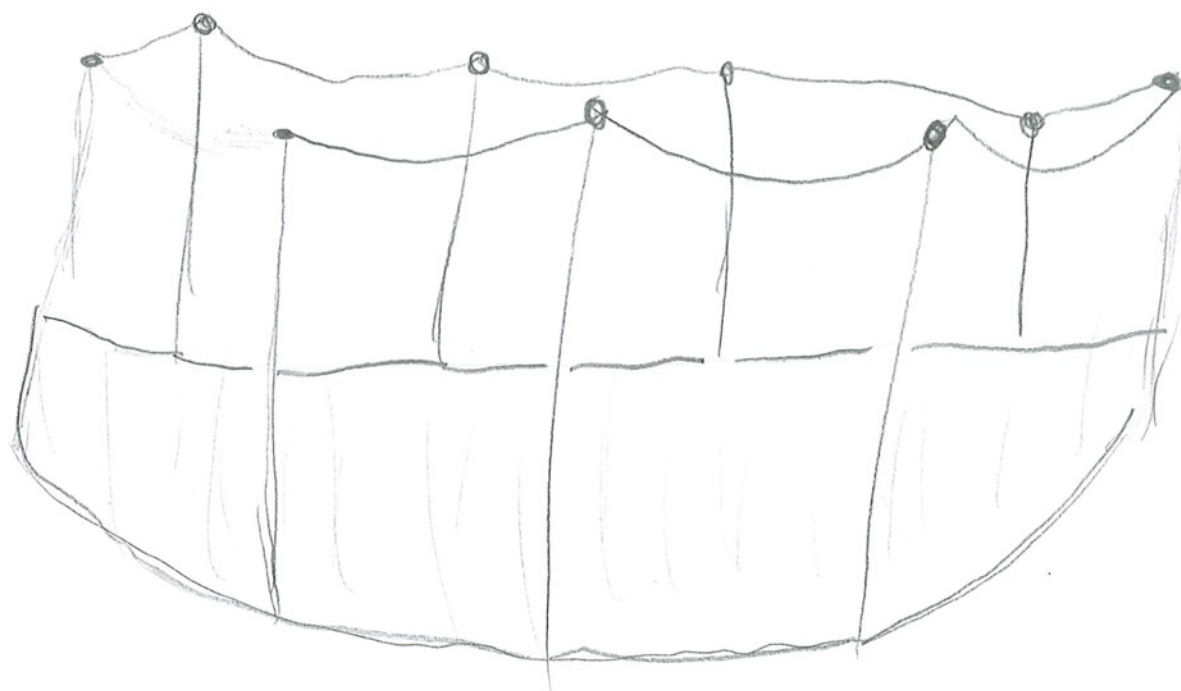
Vila

Hoppa

Sitta

Jonas Lisen

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra
här?

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra
här?

Klätterställning
fotbollsplan åka kuseikana

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra här?

Alvar horra Stutsmata

Alvar en en kushkama-

Alvar linbana

Alvar linbana

Alvar

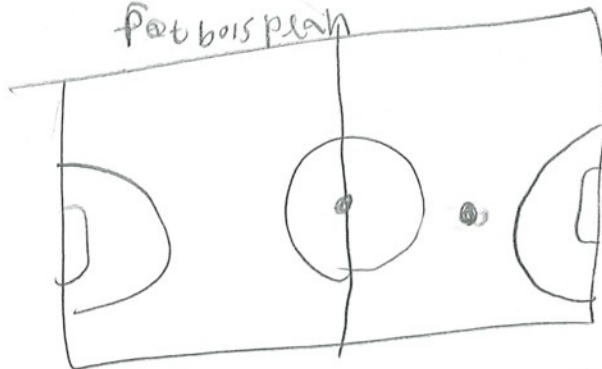
linbana
badda

Adina stanna dass

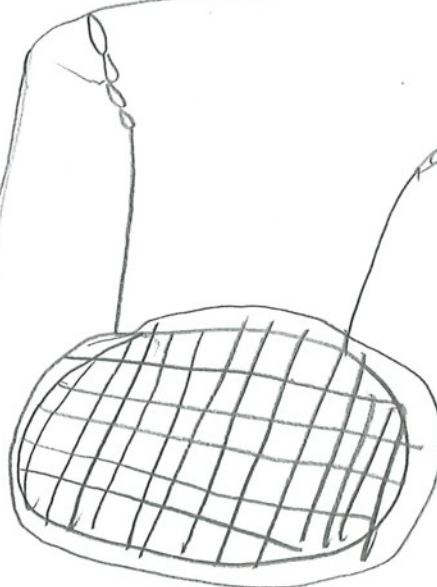
Adina 2h2a

Adina fotbollspen

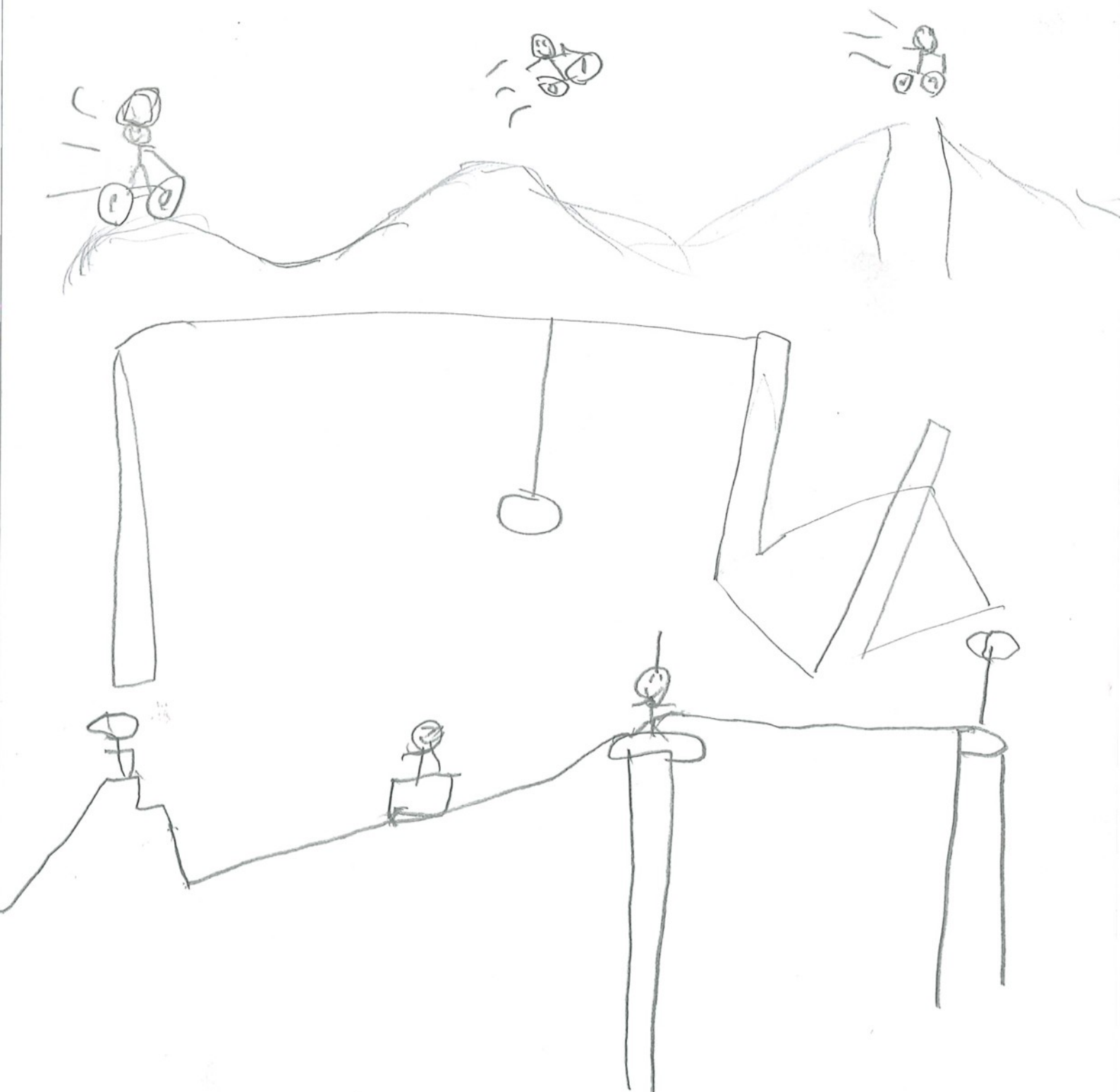
fotbollspen

2h2a

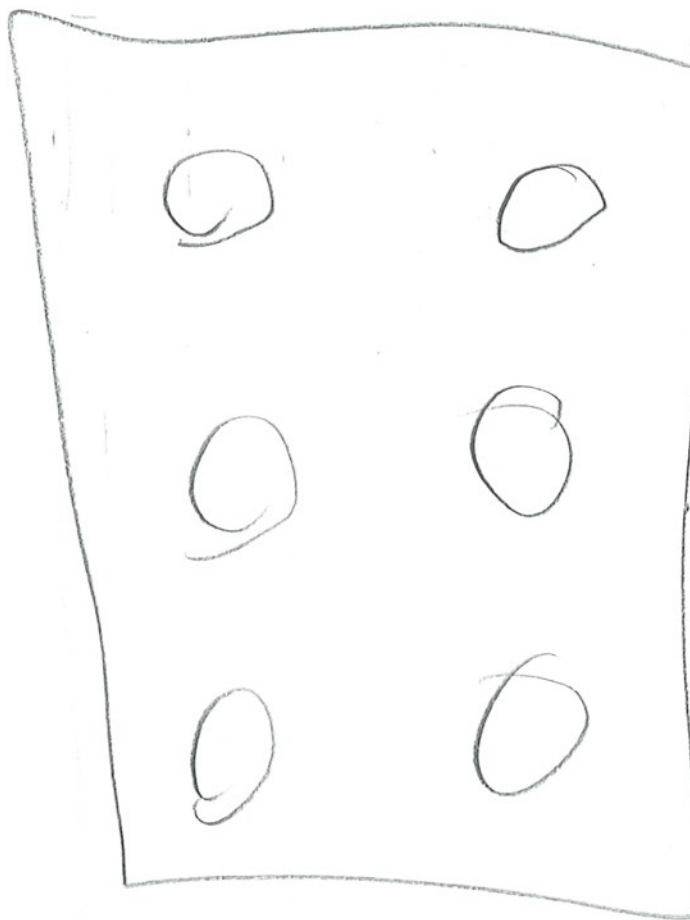
Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra
här?

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra

här? Vi vill ha en klätterställning.

Klätternäg

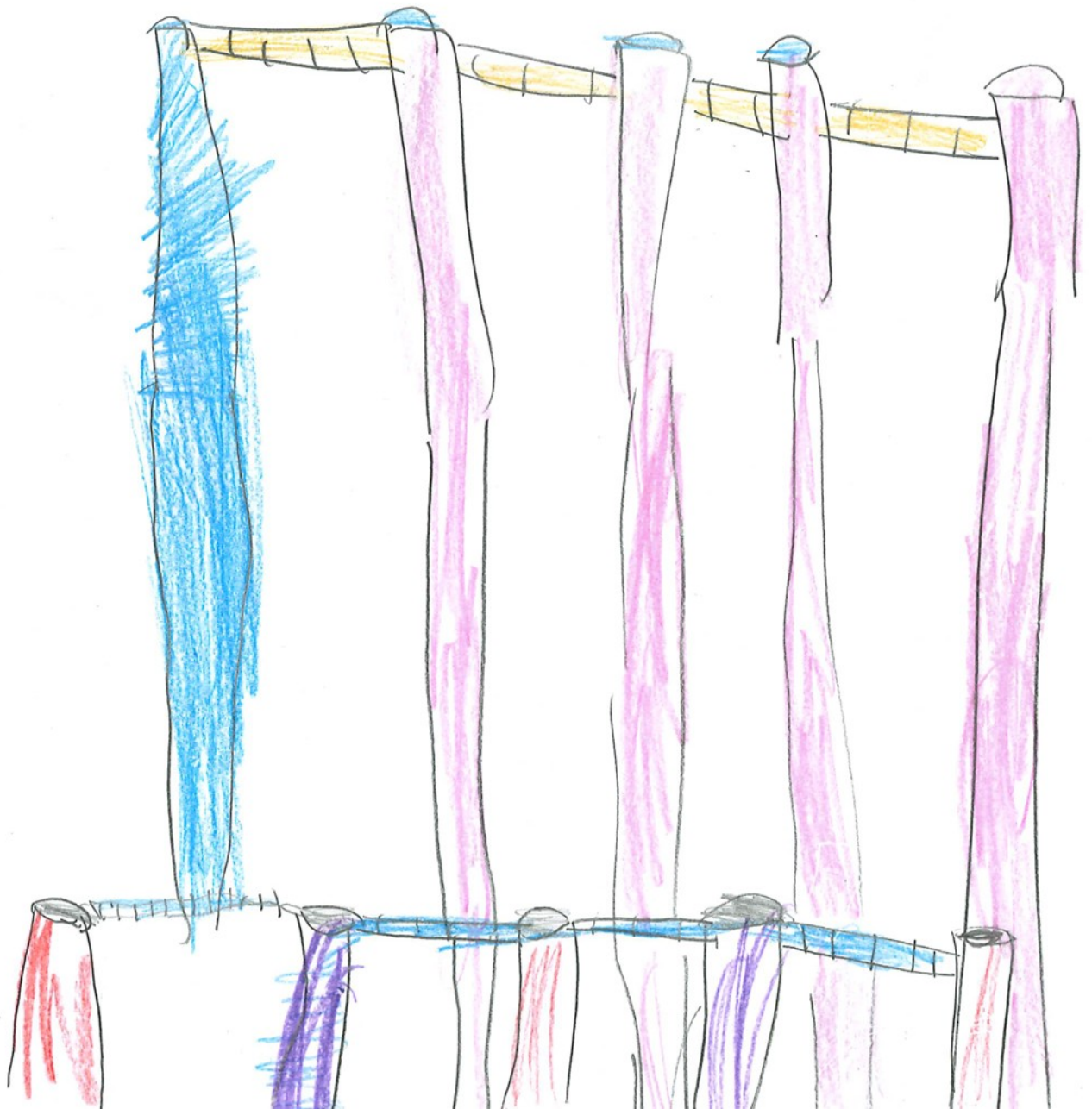

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra
här?

åka linbana grilla korv klättra

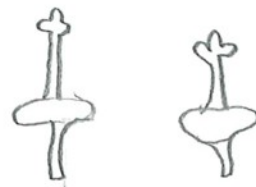
Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra
här?

En vingelbro?
En hökt up?

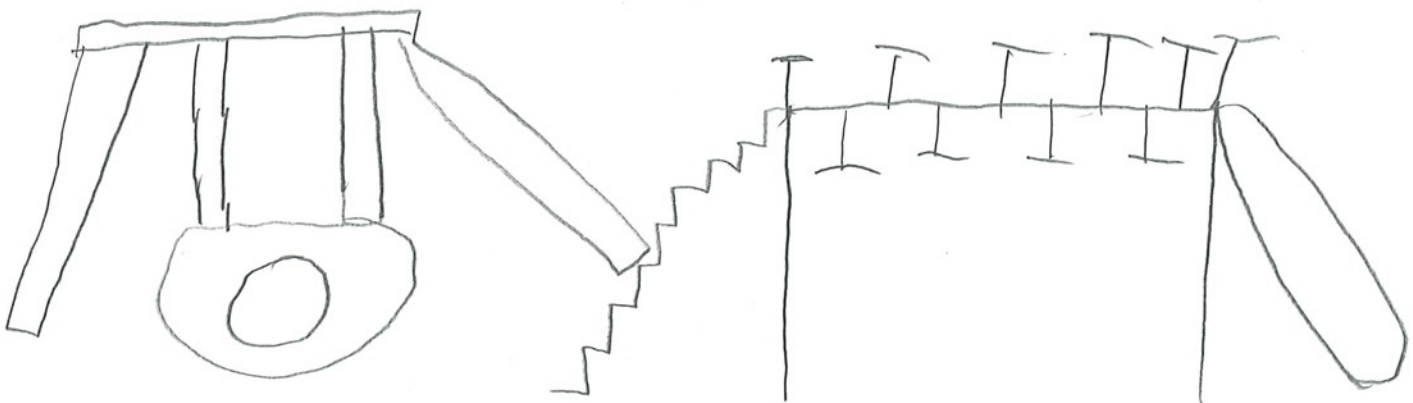

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra här?

Jag gillar att snöra och att
äka linband.

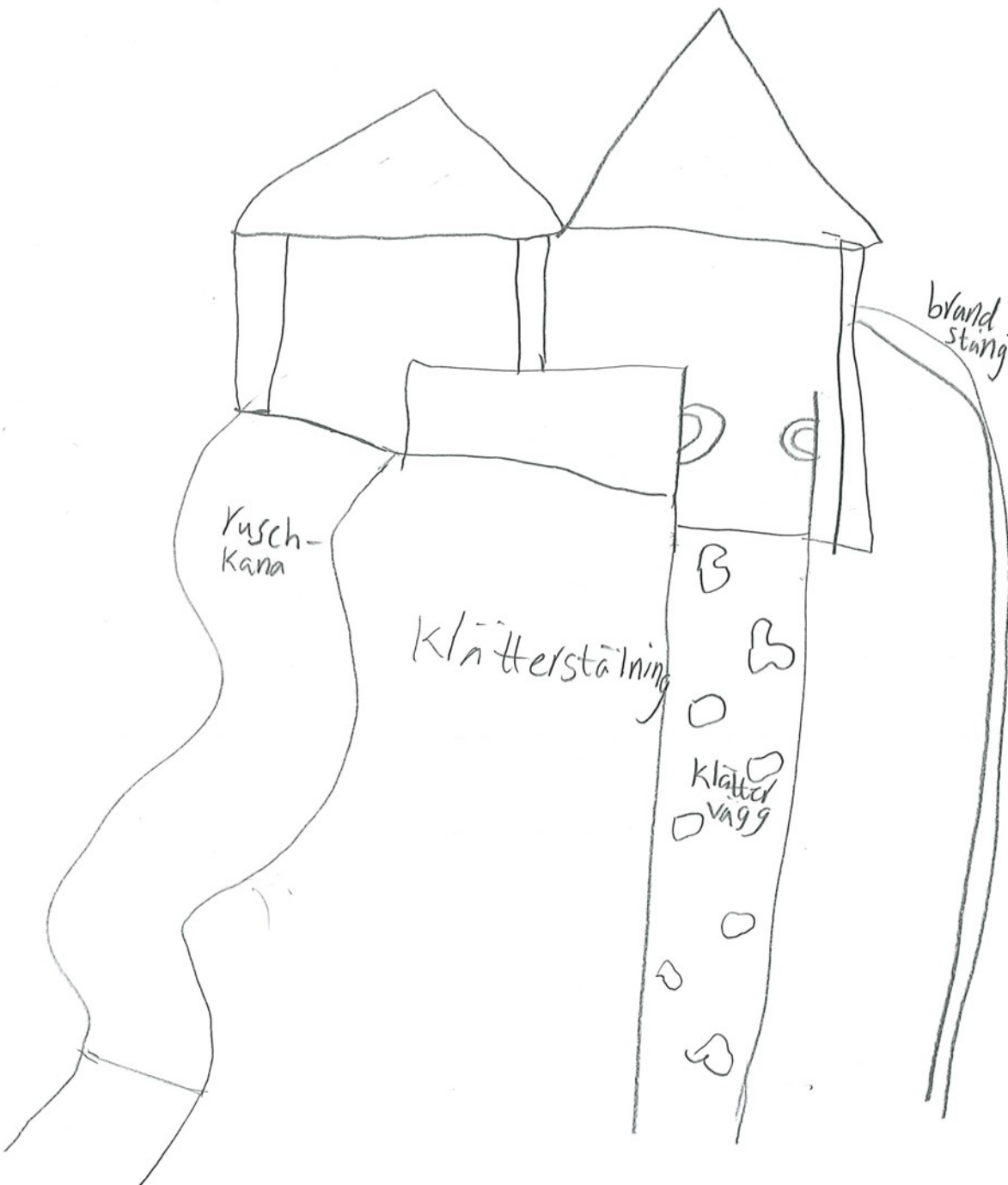
Jag gillar att klättra på en
kletter stening och att gunga

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra här?

Jag skulle vilja åka linbana, klättra i klätterställning / klätterrägg, gunga.

Jag skulle vilja ha en bänk som är så stor att man behöver klättra upp till den. Jag skulle också vilja klättra på en stor klätterrägg. Jag vill också ha en hoppbana så man hoppar över saker kryper under saker. Jag vill ha en rutschkana. En lekstuga med

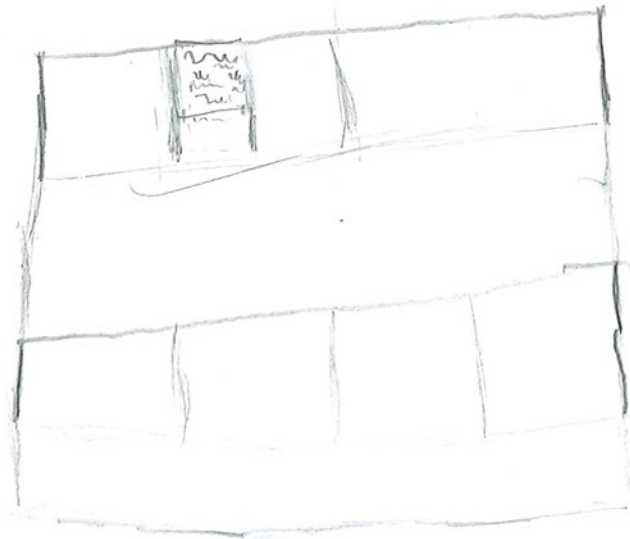

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra här?

Vi vill spela gaga-balla
och det här är planen

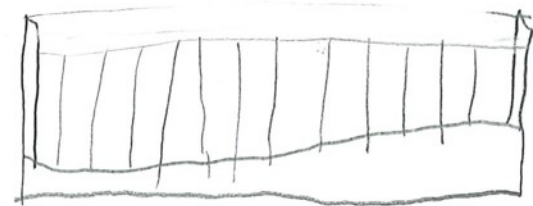
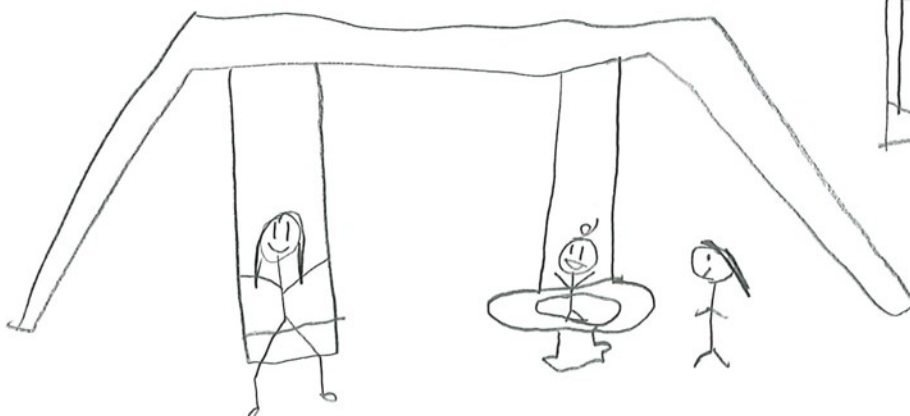
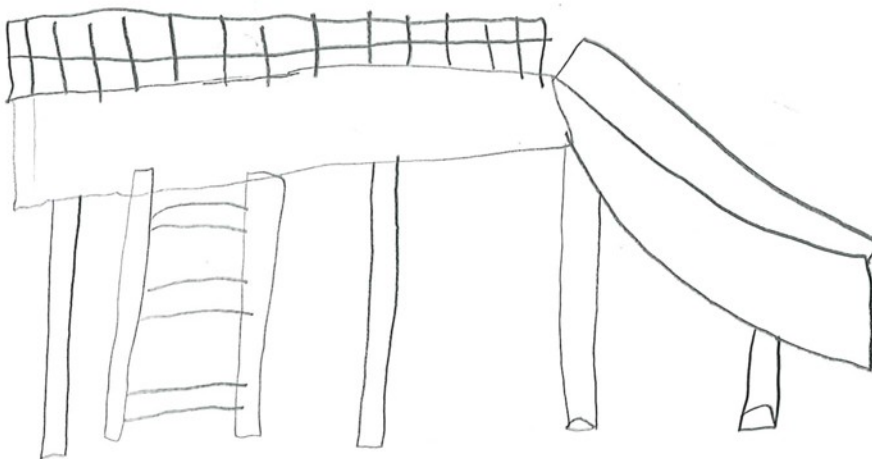
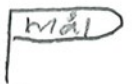
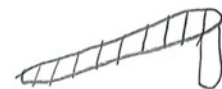
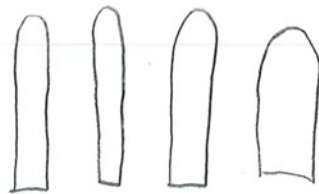
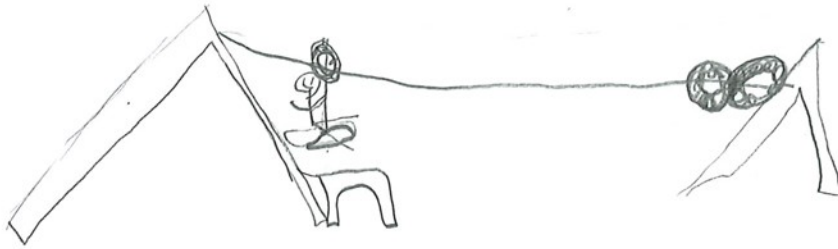
Ärmgångs bana

träd-kaja

Leah/ Astrid/ Sigvardi

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra här?

BILAGA 5

Sammanställning av Föreningsdialog den 23 maj om Utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde

Med hjälp av idrott-och fritidsnämndens samt friluftsenhetens föreningsregister skickades en mejl-förfrågan om deltagande på en föreningsdialog ut till 22 föreningar och två friluftsföretag, med anknytning till friluftsområdet. Tio föreningar och ett företag deltog under dialogkvällen och diskuterade nedan frågor i blandade grupper.

Deltagande föreningar var:
Orienteringsklubbarna IF Thor och Ok Linné, Slalomklubben (USLK), Utförs-/Park-åkarna Uppsala crew, Cykelklubben Uni, Stigcyklisterna, Sunnersta egnahemsförening, Södra Gottsundas villaförening, Uppsala Svampklubb, Upplands skidförbund samt Aktivt Uteliv AB.

Grupper pass 1	Vad är BRA idag?	Vad är DÅLIGT idag?
BORD 1:	Slalombackarna generellt	Slalomområdet syns inte från parkeringen - behov av webcam
IF Thor (orientering)	Stor orörd natur för promenader	Åkanten dålig för ex. angöring kanot
USLK (slalom)	Stor bra gräsyta med grillplats	Stora stenar i pulkabacken
SPF (pensionärer)		Onödigt med MTB-led i promenadområdet
		Avsaknad av längdspår
		Brist på toaletter

Grupper pass 1	Vad är BRA idag?	Vad är DÅLIGT idag?	Vad kan utvecklas?
BORD 2:	Lång skötselkontinuitet naturvård	Sunnerstastugan gammal & sliten + felplacerad	Arena i Gropen
SAIF (idrott)	Ganska ostört, nära, tillgängligt	Vill kunna nå backarna bättre från parkeringen	Lekplats / fotboll i Gropen
CK-Uni (cykling)	Kuperat (bra för cykel, skidor, löpning)		Bygga cykelbanor, mindre slitage
Svampklubben	Nära till staden, bra kommunikationer		Separera cykel & fotgängare & skidåkare
Egnehemsförening	Att Sunnerstastugan finns		Utöka elljusspårsslingan mot parkeringen
OK Linné (orientering)			Konstsnö-skidslinga

BORD 3:	Pulkabacken	Cykelmöjligheterna, ej underhållna leder
CK-Uni (cykling)	Sunnerstaatugan & service	Dricksvatten, önskar kran på Sunnerstastugan
Aktivt Uteliv (företag)	Mulleriket & tillgänglighetsrampen	Ej konstsnö skidspår
Svampklubben	Parkering	Underhåll av parkeringen
Villaförening	Skidbacken, konstsnö	Övernattningsmöjligheter
	Bra elljusspår, motion	Utegyt gammalt, ej underhåll
	Vindskydd, grill	Underhåll vindskyddet
	Vacker miljö	Gallra bland träd för utsikt
		Biljettförsäljning liftkort, dåligt organiserad
		Skyltprogram
		Marknadskommunikation

BORD 4:	Mångfald	Brist på parkering
Stigcylisterna	Café, värmestuga (vinter)	Brist på toaletter
USLK (slalom)	Uthyrning	Parkering långt från slalombackarna
SPF (pensionärer)	Sunnerstastugan	Att inte få lägga dit nytt material
Egnahemsförening	Rymmer mkt människor	

Grupper pass 2	Vad kan utvecklas?	UNT:s löpsedel när utv.planen genomförd?
BORD 1:		Skidspåren klara: Vinter-SM veckan till Uppsala.
		Världskuppen i MTB på Sunnerstaåsen, OS & VM-segrare kommer, Uppsalatalang utmanar
<i>IF Thor (orientering)</i>	Förlängt skidspår - vändslinga vid parkeringen	
<i>CK-Uni (cykling)</i>	Tillverkad (sparad) snö från godkänt vatten	
<i>SPF (pensionärer)</i>	Bättre specifika (egna) MTB-leder	
<i>Villaförening</i>		

BORD 2:	Mångfald, fler idrottar i området	
<i>SAIF (idrott)</i>	Utveckla Sunnerstastugan	
<i>USLK (slalom)</i>	Förbättra Sunnerstaspången	
<i>Svampklubben</i>	Liftar till backar	
<i>Egnehemsförening</i>		

BORD 3:	Utveckla för boende & föreningsliv och samtidigt bredda den biologiska mångfalden.	Sunnerstaåsens friluftsområde klart! Alla intressenter nöjda.
<i>CK-Uni (cykling)</i>		
<i>USLK (slalom)</i>		
<i>SPF (pensionärer)</i>		
<i>Svampklubben</i>		

Grupper pass 2	Vad kan utvecklas?	UNT:s löpsedel när utv.planen genomförd?
BORD 4:	Bättre underhåll grusvägen runt åsen	Sunnerstaåsens friluftsområde lockar fler besökande än Högbo bruk"
<i>Stigcylisterna</i>	Omklädningsmöjligheter intill P/S-stugan	
<i>Aktivt Uteliv (företag)</i>	Prioritera Sunnerstaåsen även sommartid	
<i>Egnahemsförening</i>	Cykeltvätt	
<i>OK Linné (orientering)</i>	Teknikbanor och nya leder MTB olika nivåer	
	Konstsnölängdskidspår	
	Möjligheter till mässor, tävlingar m.m.	
	Hinderbana a la "Gropen extrem"	
	Utegym, typ Ulleråker	
	Klätterväggar	

Komplettering genom skriftliga yttranden:

Friluftsförbundet i Uppsala och Entomologiska föreningen, som inte hade inte möjlighet att närvara, har givits möjlighet att lämna in synpunkter skriftligen till kommunen. Dessutom har Sunnersta egnahemsförening, Uppsala Svampklubb och Aktivt Uteliv AB skickat in kompletterande skriftliga yttranden till kommunen gällande utvecklingen av Sunnerstaåsens friluftsområde.

BILAGA 6 Yttranden från föreningar och näringsliv ang. utveckling av Sunnerstaåsens friluftsområde

Sunnersta Egnahemsförening
www.sunnersta.nu

Ärende: Frågor rörande mountainbike banor i Sunnerstaåsen.

Till berörda beslutsfattare i Uppsala kommun. (UK)

UK, Stadsbyggnadsförvaltningen Stadshusgatan 2 75375 Uppsala

E-post: stadsbyggnadsforvaltningen@uppsala.se

Avd. för gata, park och natur, Avd. chef annila.bexelius@uppsala.se

Gatu- och miljönämnden, ordf. Rafael.Waters@pol.uppsala.se

Plan- och byggnadsnämnden, ordf. Ylva.Stadell@pol.uppsala.se

Kultur, idrotts- och fritidsförvaltningen, ordf. Linda.eskilsson@uppsala.se

Kommunstyrelsens mark och exploateringsutskott, ordf. Erik.pelling@uppsala.se

Uppsala 2024-03-27

SEF önskar få skrivelsen diarieförd.

Ärende: Frågor rörande mountainbike banor i Sunnersta, område vid Sunnersta åsen och naturreservat.

Någon information om utveckling av fler mountainbikebanor har inte givits till SEF av kommunen, men förekommer i media. SEF motsätter sig att naturreservatet och Sunnersta åsen utsätts för ytterligare påverkan. Det är ett naturreservat men ändå det finns redan 4 km mountainbikebana på Sunnersta rullstensås. Totalt i området finns över 10 km anlagda mountainbikebanor. Samt att det finns cykelbanor och att det ses som ok att cykla på promenad leder samt Gula stigens vandringsled. SEF anser att det i dagsläget inte behov av vidare utveckling av mountainbikebanor i Sunnersta och i synnerhet inte i naturreservaten, rullstensåsen eller i kulturmärkt miljö.

I demokratisk ordning ser vi att ni ska informera oss som egnahemsförening om denna fråga finns för behandling hos Uppsala kommun. Inväntar ert svar snarast angående status i frågan med anledning av att ni påbörjat medborgardialog utan att informera SEF.

Sunnersta Egnahemsförening

Styrelsen gm;

Ordförande: [REDACTED]

Ledamot: [REDACTED]

Från: [Säfsten Agneta \(Friluftsstrateg\)](#)
Till: [REDACTED]
Kopia: [REDACTED]
Hemlig kopia: [REDACTED]
Ärende: VB: Skrivelse från SEF för diarieföring angående BMX-banor i Sunnersta
Datum: den 4 april 2024 17:27:00
Bilagor: [Skrivelse SEF ang MTB-banor i Sunnersta.pdf](#)
[image001.png](#)

Hej Sunnersta Egnahemsförening!

Er skrivelse är mottagen och har diarieförts i ärende GSN-2024-00247.

Det finns inget beslut om utveckling av fler mountainbikebanor, det som finns är en förstudie kring vad en sådan utveckling skulle kunna innebära. Det politiska svaret på denna förstudie är ett uppdrag till stadsbyggnadsförvaltningen om att:

”inleda dialog och samråd med allmänheten, berörda föreningar och övriga intressenter om utvecklingen av Sunnerstaåsens friluftsområde”

D.v.s. man vill veta vad alla olika intressegrupper tycker kring utveckling av hela friluftsområdet i ett bredare perspektiv, inte bara gällande cykelfrågan.

Vi på förvaltningen har inlett denna processen med att hålla dialoger med barn i olika åldrar. Nästa steg är att kalla föreningar och den vuxna allmänheten till medborgardialoger i frågan. Detta steg har inte påbörjats ännu, så ni har inte missat någon information i processen. Er förening finns med på listan över dem vi kommer att kalla.

Vänliga hälsningar

Agneta

AGNETA SÄFSTEN
Friluftsstrateg

Postadress: Uppsala kommun
Stadsbyggnadsförvaltningen – Gata, park, natur
753 75 Uppsala kommun
Besöksadress: Stadshusgatan 2
Mobil: 0730 711 261
Telefon: 018-727 13 76
E-post: agneta.safsten@upsala.se

Gatu- och samhällsmiljönämnden i Uppsala kommun behandlar personuppgifter för att kunna utföra sina uppdrag.
[Information om dina rättigheter och hur Uppsala kommun behandlar personuppgifter.](#)

Från: [REDACTED]
Skickat: den 3 april 2024 17:52
Till: Stadsbyggnadsförvaltningen (SBF) <stadsbyggnadsforvaltningen@upsala.se>
Kopia: [REDACTED]
Ämne: Skrivelse från SEF för diarieföring angående BMX-banor i Sunnersta

Du får inte e-post ofta från carinanordberg@telia.com. [Se varför det här är viktigt.](#)

EXTERN AVSÄNDARE: E-postmeddelandet har sitt ursprung utanför kommunen. Klicka inte på några länkar eller öppna några

bilagor om du inte litar på avsändaren och vet att innehållet är säkert.

EXTERNAL SENDER: Do not click any links or open any attachments unless you trust the sender and know the content is safe.

Hej, Sunnersta egnahemsförening (SEF) lämnar här in skrivelse angående BMX- och mountainbikeleder i Sunnersta, se bifogad fil. SEF vill att skrivelsen diarieförs.

Vänlig hälsning

Sunnersta egnahemsförening via

Sunnersta Egnahemsförening
www.sunnersta.nu

Ärende: Frågor rörande mountainbike banor i Sunnerstaåsen.

Till berörda beslutsfattare i Uppsala kommun. (UK)

UK, Stadsbyggnadsförvaltningen Stadshusgatan2 75375 Uppsala
E-post: stadsbyggnadsforvaltningen@uppsala.se
Avd. för gata, park och natur, Avd. chef annila.bexelius@uppsala.se
Gatu- och miljönämnden, ordf. Rafael.Waters@pol.uppsala.se
Plan- och byggnadsnämnden, ordf. Ylva.Stadell@pol.uppsala.se
Kultur, idrotts- och fritidsförvaltningen, ordf. Linda.eskilsson@uppsala.se
Kommunstyrelsens mark och exploateringsutskott, ordf. Erik.pelling@uppsala.se

Uppsala 2024-06-11

SEF önskar få skrivelsen diarieförd.

Ärende: Frågor rörande mountainbike banor i Sunnersta, område vid Sunnersta åsen och naturreservat, en del av Upplandsåsen.

SEF motsätter sig att naturreservatet och Sunnersta åsen utsätts för ytterligare påverkan. Det är ett naturreservat och en del av upplandsåsen, men ändå det finns redan 4 km mountainbikebana på Sunnersta rullstensås. Totalt i området finns över 10 km anlagda mountainbikebanor. Samt att det finns cykelbanor och att det ses som ok att cykla på promenad leder samt Gula stigens vandringsled. SEF anser att det i dagsläget inte behov av vidare utveckling av mountainbikebanor i Sunnersta och i synnerhet inte i naturreservaten, rullstensåsen eller i kulturmärkt miljö. UK har planer på att använda den obrukade BMX anläggningen som ligger i Gottsunda, enligt Elisabet Jonsson (UK). Vi vill därmed se att Mountainbike utövande sker i ett område bättre avsett för fordonssport och där det finns bättre förutsättningar att få bra markyta för de olika cykelaktiviteter som ingår i Mountainbikes föreningsaktiviteter, området längsmed Fyrisån i Sunnersta är begränsat i relation till befintlig, obrukad, anläggning i Gottsunda som kan knyta an till fler stadsdelar och därmed kan möta en större grupp i samhället som har intresse för Mountainbike aktiviteter.

SEF vill understryka att det är relevant med integration mellan Gottsunda och övriga staden för att stärka pågående positiv utveckling för Gottsunda. Att anlägga Mountainbikecenter i Gottsunda, vilket är i relation till fler stadsdelar, blir ett alternativ som vi ser har bättre förutsättningar och är kostnadseffektivare då anläggning för aktiviteter redan finns, men står obrukad enligt Elisabet Jonsson (UK).

Sunnersta Egnahemsförening

Styrelsen gm;

Ordförande: [REDACTED]

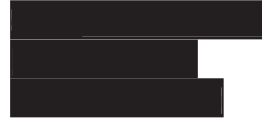
Ledamot: [REDACTED]

YTTRANDE

Uppsala 24 augusti 2024

Uppsala Svampklubb

Yttrande till Uppsala Kommun angående föreningsdialog för Utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde

Föreningen Uppsala Svampklubb (USK) följer med stort intresse den utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde som är under framtagande. Området ingår i Årike Fyris naturreservat och hyser höga naturvärden och det är primärt dessa föreningen söker värna och utveckla.

Uppsala Svampklubb har en lång historia av återkommande exkursioner till området för att studera dess rika funga.

Bakgrund

Utvecklingsplanen berör såväl områden av naturskog med fickor av orörd natur mellan stigar för friluftaktiviteter, som områden präglade av människans användning över lång tid. Gemensamt för de båda typerna områden är att de har lång kontinuitet. Åsbarrskogen är exempel på det förstnämnda, i vilken vi vill rikta uppmärksamhet mot ett specifikt område. Områdena för pulkabacke, liksom slalombacke och i grusgropen är exempel på det sistnämnda. Lång kontinuitet av liknande användning och skötsel är av avgörande betydelse för många ovanliga och hotade arter.

Nedan följer yttrande för fem delområden - 1. Pulkabacken, 2. grusgropens släta centrala del, 3. rasbranten i grusgropens södra del, 4. grusgropens norra del samt 5. åsbarrskogen.

1. Pulkabacken

Den långvariga användningen och skötseln av pulkabacken har skapat en livsmiljö för såväl insekter som svampar. Här ger den magra ogödslade marken som slås sent på säsongen de viktiga kontinuitetsbärande egenskaperna som tillsammans med det slitage som mänsklig aktivitet gett och ger i form av exempelvis sandblottor.

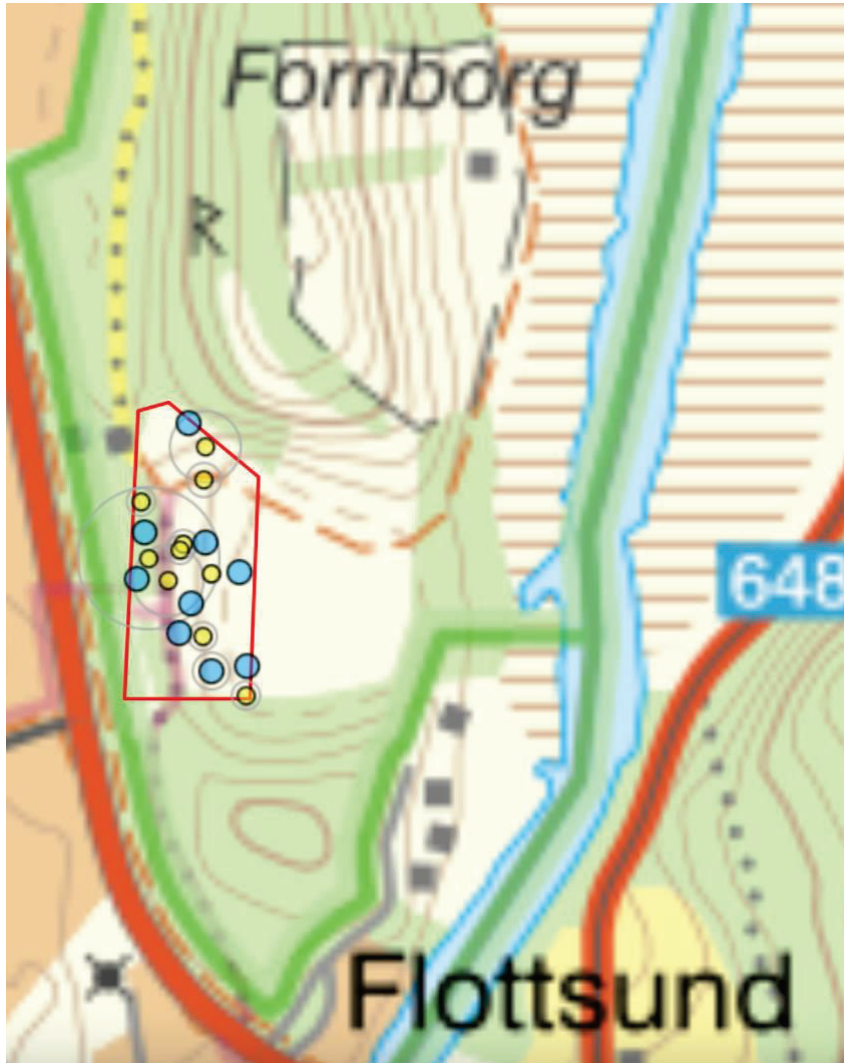

Fig 1. Området "Pulkabacken" med prickkarta från Artportalen.se över svampar observerade här.

Vad gäller svampar så hyser pulkabacken ovanliga och skyddsvärda arter, liksom en mångfald av signalarter. För en komplett förteckning av arter refererar vi till Artportalen

<https://www.artportalen.se/ViewSighting/SharedSearch?storedSearchId=19097&identifier=E50A9AC2> men nämner grupperna jordtungor, hagvaxskivlingar, rödskivlingar och röksvampar. Här finns även förekomst av flockskivling, *Floccularia luteovirens* (EN) som är en mycket ovanlig art, rödlistad som EN och med endast 3 rapporterade förekomster i Uppland. Utanför Uppland finns endast ett fåtal kända lokaler på Öland och Gotland.

USK: Användningen av marken bör fortsätta på sätt liknande det som nu gäller och som varit över lång tid. Marken bör absolut inte sås med gräs eller gödglas. Den bör fortsatt slås sent på säsongen.

2. Grusgrupens släta centrala del

Grusgrupens botten erbjuder en ytterligt mager sandmark som i söder gränsar mot tallskog. Även detta område hyser svamparter som är beroende den markanvändning och det slitage som nu har präglat området över tid. Mot tallen i syd tillkommer svamparter som bildar mykorrhiza med tall och övriga trädslag i rasbranten från den gamla grustäkten. Länk till fynd av svampar rapporterade i Artportalen:

<https://www.artportalen.se/ViewSighting/SharedSearch?storedSearchId=19099&identifier=4C19AD3B>

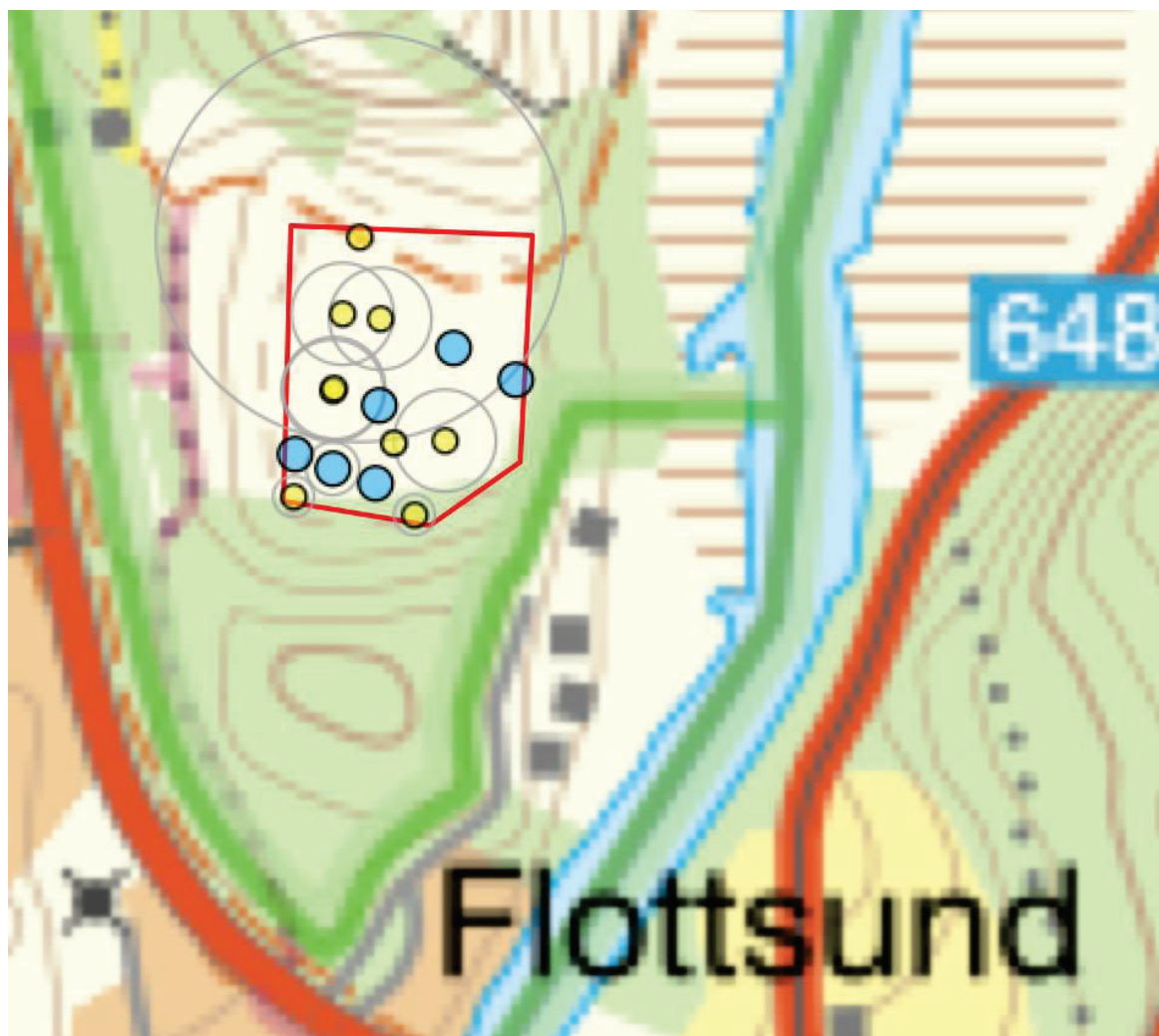

Fig 2. Området "Grusgrupens släta centrala del" med prickkarta från Artportalen.se över svampar observerade här.

USK: Användningen av marken bör fortsätta på sätt liknande det som nu gäller och som varit över lång tid.

3. Rasbranten i grusgropens södra del

Den skuggiga rasbranten och dess ytterligt magra miljö av mossbelupen rullsten och senvuxen och gammal tall är en växtmiljö för svampar knutna till tall. Länk till fynd av svampar rapporterade i Artportalen:

<https://www.artportalen.se/ViewSighting/SharedSearch?storedSearchId=19100&identifier=4F9B9170>

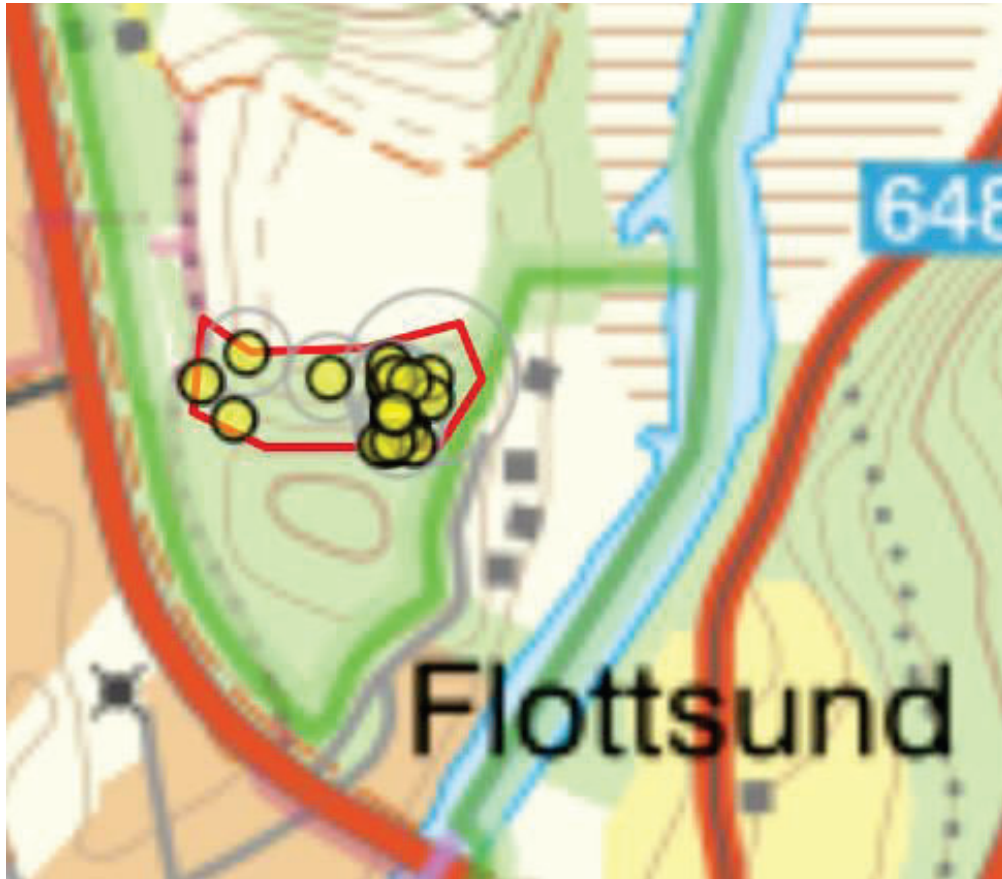

Fig 3. Området "Rasbranten i gropens södra del" med prickkarta från Artportalen.se över svampar observerade här.

USK: Rasbranten bör lämnas orörd, utan påverkan av byggnationer.

4. Grusgropens norra del

Den branta slänten som avgränsar grusgropen i norr i delar bevuxen av tallskog, i övrigt öppen gräsmark. Den öppna gräsmarken är idag bevuxen av kvävegynnade högväxande gräs och uppländsk vallört. Här finns idag få naturvärden och dess brukandevärde för människor är även det lågt. Att magra ut marken här och öka användningen samt slitaget, skulle kunna ge en bättre livsmiljö för såväl blommande växter som för insekter och svampar. Med lägre gräs och större blomsterprakt skulle miljön bli vackrare och området mer inbjudande för besök. Kanske kan det ytterligare tillgängliggöras med en stig uppför slänten?

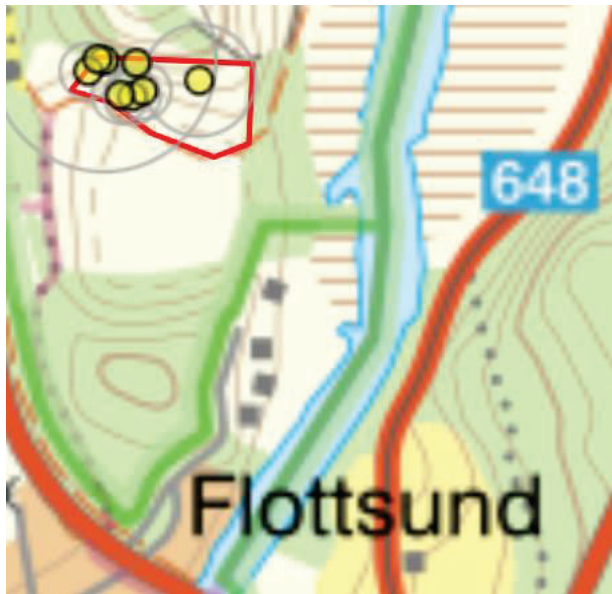

Fig 4. Området "Grusgropens norra del" med prickkarta från Artportalen.se över svampar observerade här.

USK: Förslag om betande djur i backen, kanske får. De skulle kunna omvandla denna idag biologiskt fattiga miljö till något mycket mer intressant. Dessutom blir djuren i sig själva en upplevelse att möta för unga som gamla Uppsalabor. Kanske kan även slalombacken betas sommartid?

5. Åsbarrskogen

Åsbarrskogen har höga naturvärden. För att skydda dessa och allmänhetens upplevelse av naturen bör ingrepp minimeras. För hög användning och för stora ingrepp i form av byggnationer eller nyanlagda stigar som medför att träd behöver tas ned och att luftfuktigheten i skogen minskar, något som riskerar att negativt påverka den biologiska mångfald som finns här idag.

USK: Uppsala Svampklubb vill särskilt mana till försiktighet om området inringat i nedan karta. Här finns en tät skog med stora inslag av lövträd och död ved. Marken är kalkhaltig vilket gynnar kalkkrävande växter och svampar. Området hyser den mycket ovanliga och hotade arten violfingersvamp, *Ramariopsis pulchella* rödlistad som VU. Fyndets exakta position kan ses via länk: <https://www.artportalen.se/Sighting/59739145>. Förekomsten har uppmärksamats i Svensk Botanisk Tidskrift <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1202492/FULLTEXT01.pdf>.

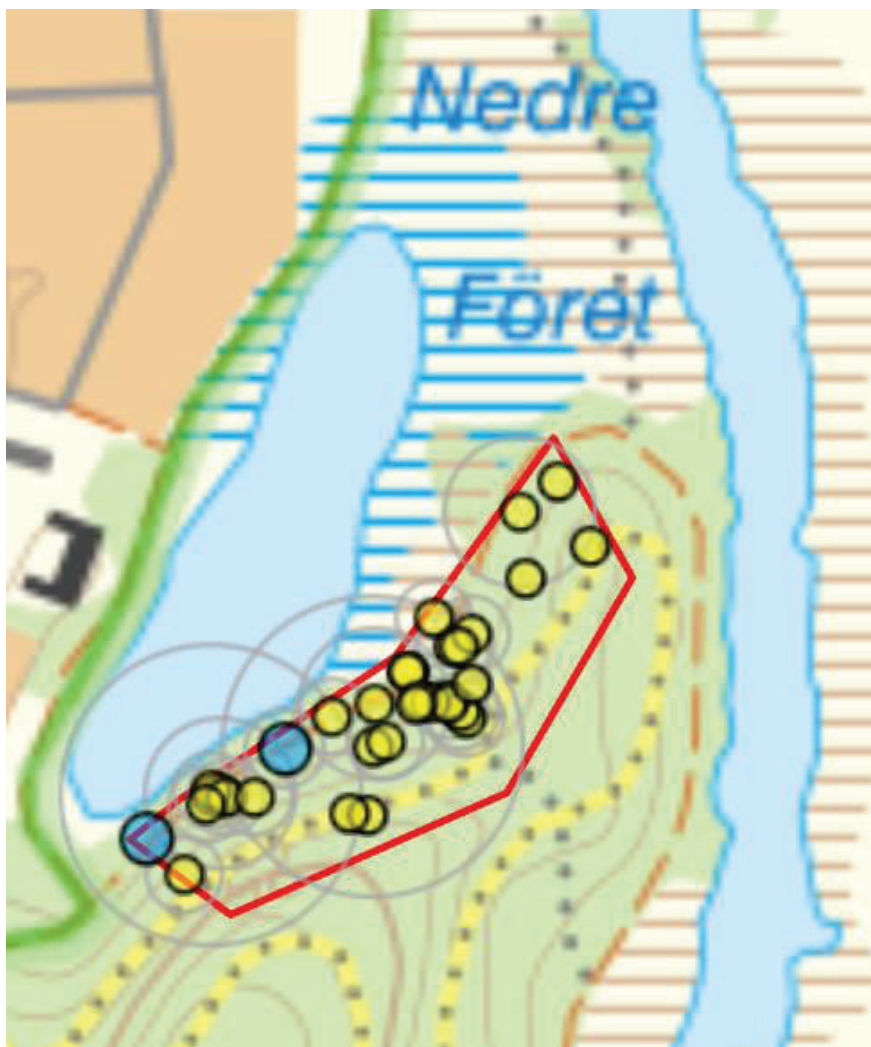

Fig 5. Del av området "Åsbarrskogen" med prickkarta från Artportalen.se över svampar observerade här.

Länk till fynd av svampar rapporterade i Artportalen:

<https://www.artportalen.se/ViewSighting/SharedSearch?storedSearchId=19101&identifier=22B4372F>

Med ovan yttrande vill föreningen lämna sitt bidrag inför utvecklingen av Sunnerstaåsens friluftsområde. Det innehåller delar som manar till försiktighet och naturhänsyn, men även förslag till utveckling av områdets potential för biologisk mångfald och som besöksmål. Vi ser med tillförsikt fram emot områdets utveckling och vår förhoppning är att resultatet av planen ska bli en vinst för alla parter, något vi tror är realistiskt.

För Uppsala Svampklubb

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Entomologiska föreningen i Uppland

Datum 2024-08-30

Yttrande från Entomologiska föreningen i Uppland kring utveckling av Sunnerstaåsens friluftsområde

Entomologiska föreningen i Uppland följer med intresse planerna för Sunnerstaåsens friluftsområde i Uppsala då ett av föreningens syften är att se till så att insekter och andra leddjur inte glöms bort i en expansiv stadsutveckling. En utveckling av ett naturområde som inbegriper markberedning är per definition åtgärder som sannolikt på ett eller annat sätt påverkar främst markfaunan. Det kan vara direkt påverkan, exempelvis för insekter med snävt habitatkrav får sina miljöer förändrade, eller indirekt för att värdväxter försvinner. Då mångfalden bland insekter är stor, inte minst i det artrika Årike-Fyrisområdet (inklusive Sunnerstaåsen) är det oerhört viktigt att även entomologiska frågor och farhågor inkluderas i utvecklingsprocessen.

Viktiga värden att bevara i Sunnerstaåsens friluftsområde

Det som pekar ut Sunnerstaåsens friluftsområde som unikt ur ett entomologiskt perspektiv är främst tillgängligheten på exponerade öppna sandmiljöer. Detta ger en i många fall speciell fauna (och för den delen även flora). Det är också dessa ytor som idag främst finns uppe på själva åsen, Sunnerstagropen och nedanför slalombackarna som är viktiga att bevara. Därtill är både åsbarrskogen med tillgång till äldre träd och död ved samt bryn- och strandzonerna mot Fyrisån och Sunnerstaviken värdefulla biotoper som bör bevaras.

I Artportalen finns rapporter av 17 rödlistade insektsarter i området, samt ytterligare fem som är upptagna på förteckningen över Skogsstyrelsens signalarter. En av dessa arter är rödtoppebi, rödlistad som nära hotad, som har sin enda kända förekomst i kommunen vid Sunnerstabacken. I Uppsala län finns totalt två kända förekomster av arten. Arten samlar uteslutande pollen på rödtoppor *Odontites* och gräver sina bohålor i packad sandig jord eller i jord med högre lerinblandning, som helt eller till stor del är täckt av ört- eller gräsvegetation. Andra exempel på rödlistade arter som hittats i de örtrika, öppna åsmiljöerna är bland annat svartpälsbi (NT), smaragdfallbagge (NT), vickerglasvinge (NT) almsnabbvinge (NT), vädsklintskinnbagge (NT), nässelsnärjevivel (NT) och mosshumla (NT).

I skogspartierna finns bland annat fynd av de rödlistade arterna bandad cinnoberbagge (EN), skulderbock (NT), skogsalmsguldmal (NT), lundalmsdvärgmal (NT) och skogsalmsdvärgmal (NT) samt signalarterna avlång flatbagge och myskbock.

Sammantaget finns det således höga entomologiska naturvärden i flera olika miljöer kring Sunnerstaåsens friluftsområde.

Se artlista:

<https://artportalen.se/ViewSighting/SharedSearch?storedSearchId=19223&identifier=C74426A4>)

Se karta över fynd av rödlistade arter och signalarter:

<https://artportalen.se/ViewSighting/SharedSearch?storedSearchId=19225&identifier=5D8B6310>

Föreningens synpunkter på utvecklingen

Öppna ytor av sand som nyttjas av solitära bin och andra steklar, skalbaggar och annan viktig markfauna kan skapas på flera sätt. Ett sådant sätt är en måttlig störning då igenväxning ofta är det största hotet. På så sätt är ett ökat nyttjande och "slitage", till exempel genom gång- eller cykeltrafik, inte alltid av ondo för insektslivet utan kan i stället gynna ett antal arter som är beroende av dessa miljöer. Men det är givetvis så att om dagens markskikt förändras genom att till exempel fyllnadsmassor läggs på – så kommer insektslivet att förändras och det nuvarande säkerligen försvinna. Entomologiska föreningens åsikt är att den markberedning som eventuellt skall ske bör vara med samma material som redan finns i åsen på plats. Inte tillföra lerhaltigt material. Nordslänten av Sunnerstagropen utgör ett talande dåligt exempel på hur det kan bli om man tillför näringsrikt material från annan plats. Gödsling eller tillförande av organiskt material bör alltså i möjligaste mån undvikas i de öppna åsmiljöerna (främst i och ovanför Sunnerstabacken samt i och runt Sunnerstagropen) eftersom det missgynnar den konkurrenssvaga örtfloran som idag är viktiga födoväxter för insektsfaunan. För att motverka igenväxning bör dessa ytor fortsätta att hävdas med en sen slåtter. Användning av kemikalier som påverkar markskiktet är verkligen något vi starkt är emot. Vid avisning används t ex urea (typexempel flygplan). Detta leder till en stor gödseffekt. Att tänka på om delar av den tilltänka cykelbanan på västkanten planeras att avisas, detta skulle leda till en katastrof för fauna- och flora.

Gällande utvecklingen av skogsområden i Sunnerstaåsens friluftsområde bör denna ske på ett sådant sätt så att påverkan på värdefulla strukturer minimeras, till exempel skyddsvärda träd eller områden med riklig förekomst av död ved. Under anläggningsfasen är det också viktigt att minimera körskador från eventuella arbetsfordon i skogen.

En farhåga som föreningen ser med utvecklingen av området är risken för att mer artificiellt ljus etableras inom friluftsområdet. Belysning kvällstid lockar flygande insekter och detta stör deras naturliga rörelsemönster och ofta chansen till att hitta partners och i förlängningen en lyckad reproduktion. I dagens samhälle är det ont om platser helt fritt från artificiellt ljus. Stora delar av Sunnerstaåsens friluftsområde, exklusive elljusspåret och parkeringen vid Sunnerstastugan, är förhållandevis fritt från sådant ljus. Dessa mörka zoner i landskapet är något som vi i Entomologiska föreningen i Uppland verkligen värnar om.

Kontakt Entomologiska föreningen i Uppland

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Från: [Säfsten Agneta \(Friluftsstrateg\)](#)
Till: [REDACTED]
Ärende: Sv: sunnerstaåsen
Datum: den 17 oktober 2024 16:40:00
Bilagor: [image001.png](#)

Hej [REDACTED]!

Tack för dina synpunkter. Vi tar med oss dem tillsammans med alla andra synpunkter och önskemål vi fått in gällande Sunnerstaåsens friluftsområde.

Kommunens roll är att göra en avvägning mellan olika intressen och samtidigt ta hänsyn till platsens beskaftenheter. Vi är mitt i det arbetet just nu. Nästa steg är att presentera resultatet för våra politiker innan de ska ta beslut om inriktningen på en utvecklingsplan för friluftsområdet (vilket troligen blir i mars 2025).

Vi har fått in många, varierande synpunkter och önskemål från flera olika besöksgrupper, så i dagsläget har vi inte planerat för att ställa ytterligare frågor till allmänheten.

Vänliga hälsningar

Agneta

AGNETA SÄFSTEN
Friluftsstrateg

Postadress: Uppsala kommun
Stadsbyggnadsförvaltningen – Gata, park, natur
753 75 Uppsala kommun
Mobil: 0730 711 261
Telefon: 018-727 13 76
E-post: agneta.safsten@uppsala.se

Gatu- och samhällsmiljönämnden i Uppsala kommun behandlar personuppgifter för att kunna utföra sina uppdrag.
[Information om dina rättigheter och hur Uppsala kommun behandlar personuppgifter.](#)

Från: [REDACTED]
Skickat: den 15 oktober 2024 14:10
Till: Säfsten Agneta (Friluftsstrateg) <agneta.safsten@uppsala.se>
Ämne: sunnerstaåsen

EXTERN AVSÄNDARE: E-postmeddelandet har sitt ursprung utanför kommunen. Klicka inte på några länkar eller öppna några bilagor om du inte litar på avsändaren och vet att innehållet är säkert.
EXTERNAL SENDER: Do not click any links or open any attachments unless you trust the sender and know the content is safe.

Hej Agneta !

[REDACTED]

Beträffande MBX-banor på Sunnerstaåsen tycker jag att det är fritt fram i området söder om Fornborg och i kanterna utmed skidbackarna mot öster.

Däremot tycker jag att man skall vara varsam norr om Fornborg och inte bygga fler mountainbikeleder än de befintliga. Vill UK bygga ut mbx-banor ytterligare finns ju Kronåsenområdet norr om Ultuna. På Kronåsen mot öster ungefär i höjd med fågeltornet vid Fyrisån finns mycket branta sluttningar, som skulle kunna användas till MBX-banor. Och på SLU finns gott om parkeringsplatser på helger och kvällar.

När jag först reagerade på mbx-baneplanerna på Sunnerstaåsen var jag rädd för att de historiska och geologiska minnena skulle skadas. Men genom att kommunen satt upp bra informationstavlor på alla sådana platser (på och runt åsen), bör det vara en garanti för att kommunen visar hänsyn till dessa minnen.

En aspekt som jag vill trycka mer på nu är åsens roll som naturreservat. Den aspekten kan kommunen klara genom att inte inkräkta mer på åsen norr, öster och väster om Fornborg och skidbackarna än i nuläget, som rymmer naturstigar, elljusspår och en mountainbikeled samt vägen runt åsen. Eftersom åsen ingår i Årike-Fyris naturreservat är det viktigt att värna naturområden som möjliggör för flora och fauna att bestå.

Det är hög tid att freda naturen för människans rovdrift när det gäller utrymme för sig och sitt. Sunnersta med sina dryga 6000 invånare har rätt till fredade naturområden. Sunnerstaåsen är unik genom att den fredats i århundraden under statens beskydd (kronopark, jaktpark). Och läget utmed Sunnerstaviken och Fyrisån gör åsen mycket attraktiv för rekreation.

Jag hoppas att vattenaspekterna (rening och vattenreservoar) samt att området skyltats som naturreservat skall sätta stopp för mer exploatering av den norra halvan av Sunnerstaåsen.

Hur går det med friluftsplanerna och MBX-banor? Blir det någon mer möjlighet att ta del av planer och komma med synpunkter?

mvh/ [redacted], historia- och naturälskare

Från: [Erik Falk](#)
Till: [Säfsten Agneta \(Friluftstrateg\)](#)
Ärende: Förslag till utveckling av Sunnerstaåsen
Datum: den 13 februari 2025 00:00:51
Bilagor: [signature_aktivtuteliv.png](#)

EXTERN AVSÄNDARE: E-postmeddelandet har sitt ursprung utanför kommunen. Klicka inte på några länkar eller öppna några bilagor om du inte litar på avsändaren och vet att innehållet är säkert.
EXTERNAL SENDER: Do not click any links or open any attachments unless you trust the sender and know the content is safe.

Hej,

Jag vill härmed framföra några konkreta förslag på hur Sunnerstaåsen kan utvecklas för att bättre möta behovet hos besökare och stärka området som en attraktiv friluftsddestination. Sunnerstaåsen har stor potential att bli ett ännu mer levande och välkomnande område för motion, rekreation och turism.

Förbättringar av befintlig infrastruktur

- **Uppdaterade utegym:** De befintliga platserna fungerar bra, men fler stationer och modernare utrustning skulle öka användarvärdet.
- **Mulleparken och lekplatsområdet:** En uppdatering med äventyrsbaserade hinderbanor, liknande de i Fjällnora och Tierp, skulle göra platsen mer attraktiv för barnfamiljer. De nuvarande lekredskapen är slitna och åldrade.
- **Skyltning och områdets skick:** Skyltar, trappräcken, trappsteg och stockar behöver fräschas upp för att förbättra säkerheten och områdets helhetsintryck.
- **Gallring vid åkanten:** En selektiv röjning av sly och träd skulle återställa utsikten över ån från gropen. Det behövs ingen kalhuggning, men en rejäl gallring vore på sin plats.
- **Förbättring av bord, grillplatser och uteplatser:** De nuvarande rastplatserna är slitna och behöver renoveras. Grillplatserna och vindsyddet är i dåligt skick, och en modern uppgradering – exempelvis en träkåta i gropen – skulle skapa en mer inbjudande miljö.
- **Gräsklippning:** Området upplevs som ovårdat under sensommaren. Mer frekvent klippning, åtminstone två gånger per år, skulle förbättra helhetsintrycket.
- **Flytt av återvinningsstationen:** För närvarande är den det första man ser när man åker in från infarten, vilket ger ett mindre inbjudande intryck. En bättre placering, exempelvis vid Dag Hammarskjölds Väg sidan av parkeringen skulle förbättra områdets intryck.

Nya satsningar och möjligheter

- **MTB-banor:** Utveckling av mountainbikeleder, som tidigare diskuterats, skulle skapa nya möjligheter för cyklister och öka attraktiviteten för området.
- **DiscGolf-bana:** En DiscGolf-bana skulle vara en populär aktivitet för både lokala besökare och turister.
- **Fotbollsgolf:** En annan uppskattad aktivitet.

Förbättrad bouleplan och utökning av utegym: Boulebanan kan rustas upp,

alternativt kan ytan användas för att skapa ett större och mer varierat utegym.

- **Informationsskyltar och skidkartor:** Större och uppdaterade informationsskyltar kring området, inklusive nya skidkartor, skulle underlätta för besökare.
- **Laddstolpar för elbilar:** Ett viktigt steg för att göra Sunnerstaåsen mer hållbart och tillgängligt för fler.
- **Husbilsplatser och turistvänliga lösningar:** Allt fler turister, särskilt från Tyskland, Holland och Belgien, stannar över natten i sina husbilar vid Sunnerstaåsen. En anpassning för dessa besökare, med exempelvis husbilsplatser, skulle kunna göra området ännu mer attraktivt. (Jag är fortfarande intresserad av att driva den tidigare Sunnersta Camping och tar gärna en separat dialog kring detta.)

●

Vintersatsningar

- **Längdskidspår:** En konstsnöslinga för längdskidåkning längs åkanten (ej elljusspåret) skulle möjliggöra bättre vinterträning och kurser söder om Uppsala.
- **Tillstånd för snötillverkning i pulkabacken:** Vintervädret blir alltmer opålitligt, och genom att tillverka snö i backen nedanför Sunnerstastugan kan vi garantera en pulkabacke för barnfamiljer även under snöfattiga vintrar. Aktivt Uteliv kan ansvara för arbetet.
- **Bandlift för barnskidåkning:** Ett rullband (lift för skidåkare) nedanför Sunnerstastugan skulle göra det möjligt för de minsta barnen att lära sig åka skidor i en trygg miljö. Miljöaspekten kring detta går att lösa. Många besökare nämner att de saknar den gamla liften som tidigare fanns här.

Jag hoppas att dessa förslag kan bidra till en positiv utveckling av Sunnerstaåsen. Jag ser fram emot en fortsatt dialog kring hur vi kan stärka området som en destination för friluftsliv och rekreation i Uppsala.

Vänliga hälsningar,

Erik Falk

Aktivt Uteliv Sunnerstastugan

-

Erik Falk | Aktivt Uteliv Uppsala
018-10 88 04 | 070-772 28 27
Sunnerstastugan
Dag Hammarskjölds Väg 270
756 52 Uppsala
www.aktivtuteliv.se

BILAGA 7

Sammanfattning av svaren på den digital frågeenkät

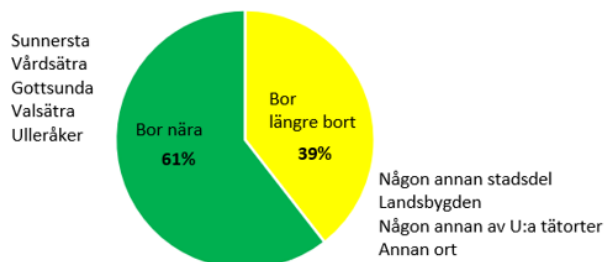
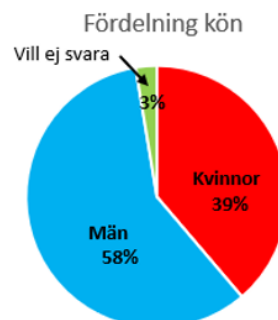
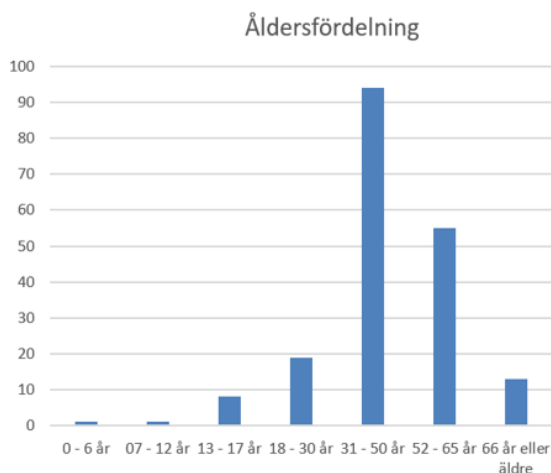
Under en månad, 10 maj till 10 juni 2024, låg den digitala frågeenkäten ute på kommunens hemsida. Enkäten spreds via 40-talet anslag med QR-kod runt om i friluftsområdet, genom annonsering i kommunens sociala medier och hemsida samt genom utskick till föreningar*. Totalt inkom 192 svar.

* Orienteringsklubbarna IF Thor och Ok Linné, Slalomklubben (USLK), Utförs-/Park-åkarna Uppsala crew, Naturskyddsföreningen, Friluftsförbundet i Uppsala, Cykelklubben Uni, Stigcyklisterna, Uppsala Svampklubb, Entomologiska föreningen, Ornitologerna (UOF), Sunnersta egnahemsförening, Södra Gottsundas villaförening, Uppsalapensionärerna (UPS), SPF seniorerna Gottsunda, Upplands skidförbund, Sunnersta AIF.

FRÅGOR:

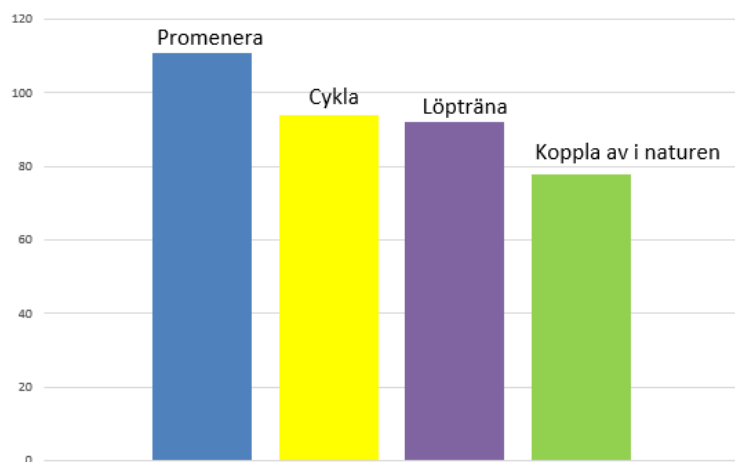
- Ålder? - Kön? - Stadsdel där du bor?
- Vad brukar du göra i området? (upp till 5 val)
- Vad tycker du är bra med området? (upp till 5 val)
- Vad upplever du som mindre bra i området? (upp till 5 val)
- Beskriv den plats i området du tycker är viktigast att utveckla (max 2 ord)
- Andra synpunkter (fritext)

Digital Frågeenkät 192 svar

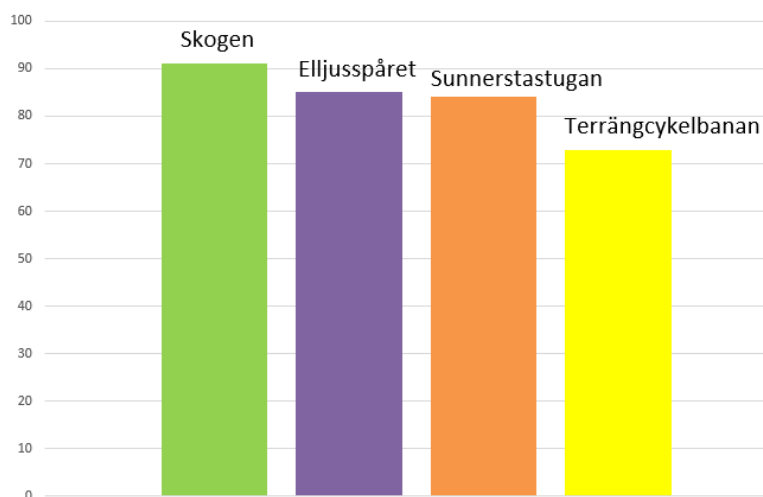

De svarande bestod mestadels av människor i åldrarna 31-50 år (50%) och 52-65 år (30%). Det var övervägande män (60%) och boende i närområdet (60%) som svarade.

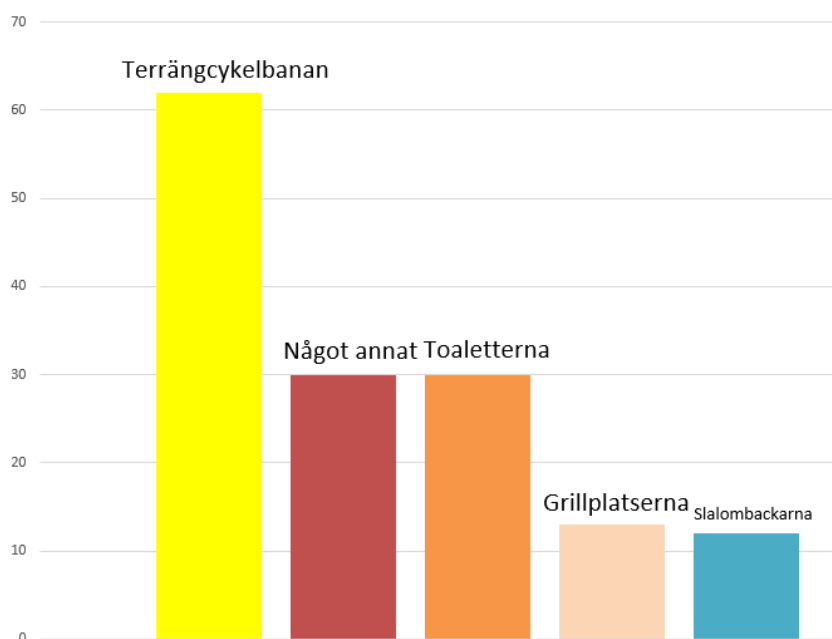
Sammanfattning av svaren från alla svaranden

Vad brukar du göra
i området?

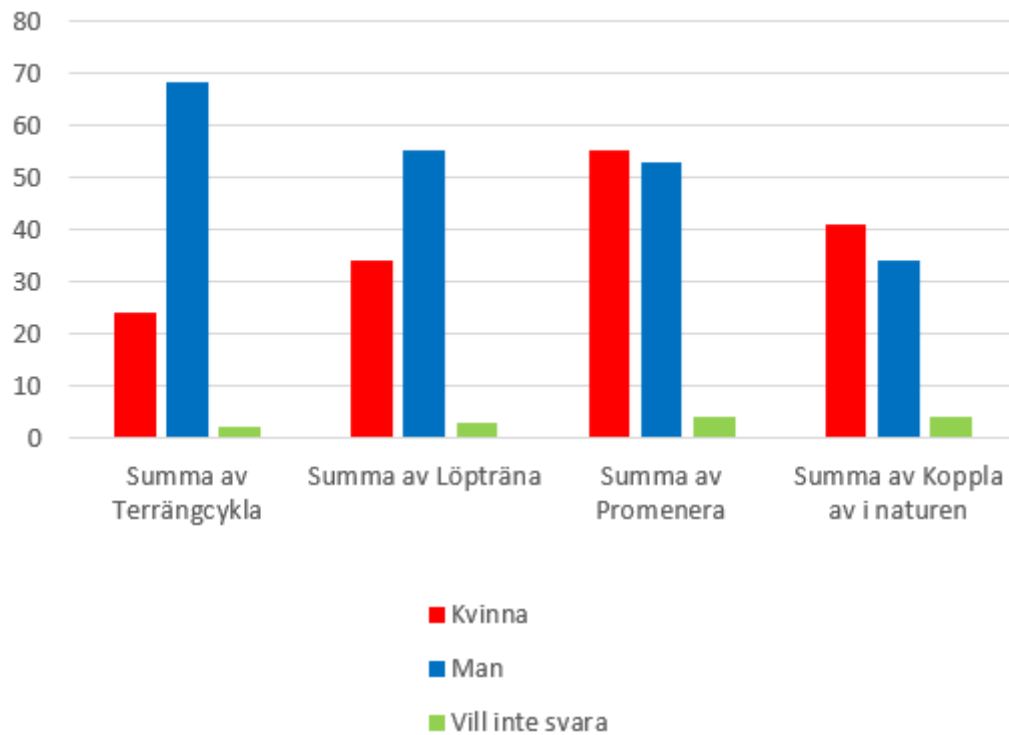

Vad tycker du är
bra i området?

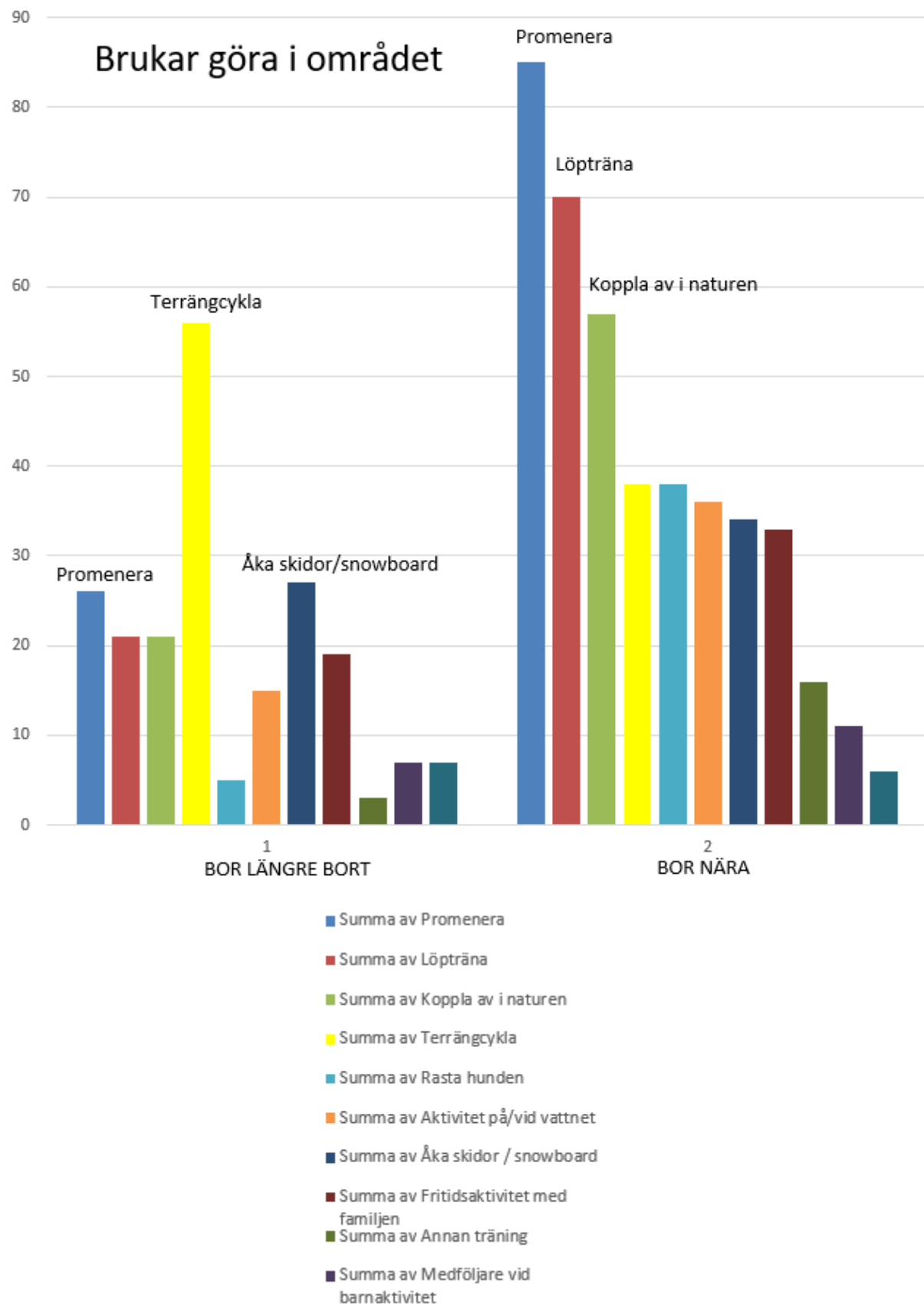

Vad tycker du är
mindre bra i området?

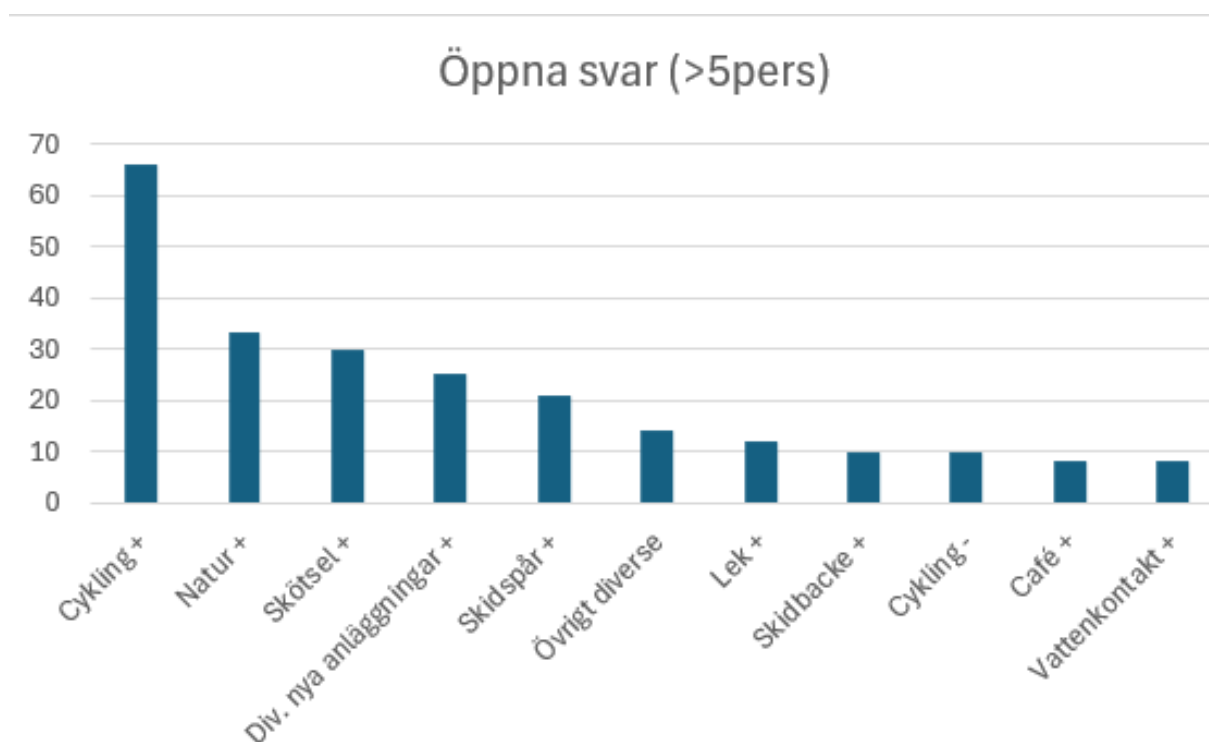
Svarsskillnader mellan kvinnor och män om vad de brukar göra i området

Svarsskillnader mellan de som bor längre bort och närboende

Sammanfattning av svaren från alla svaranden

Cykling+	Önskar utveckling av terrängcykelleder
Natur+	Önskar bevara naturvärden
Skötsel+	Önskar bättre skötsel i området
Div. nya anlägggn+	Önskar satsning på fler typer av anläggningar
Skidspår+	Önskat utveckling av skidspår, inkl. konstsnö
Övrigt diverse	Blandade övriga önskemål
Lek+	Önskar fler anläggningar för barn
Skidbacke+	Önskat utveckling av skidbackarna
Cykling-	Vill inte att terrängcykling utvecklas i området
Café+	Önskat bättre/ fler caféer i området
Vattenkontakt+	Önskar fler anläggningar vid vattnet

Utvecklingsplan Sunnerstaåsens friluftsområde

Gatu- och samhällsmiljönämnden

11 juni 2025

Agneta Säfsten, Friluftsstrateg Gata Park Natur

Utvecklingsplan Sunnerstaåsen

Syfte med utvecklingsplanen

Syftet är att utveckla friluftsområdet för att kunna ta emot fler besökare när staden växer och att föreslå anläggningar för friluftsliv och vardagsmotion som kan samexistera och bidra till ökad folkhälsa (motverka stillasittande).

Anläggningarna får inte orsaka några större ingrepp i den känsliga naturmiljön – framförallt med hänsyn till skydd av grundvattnet.

Utvecklingsplanen för Sunnerstaåsens friluftsområde är baserad på medborgar- och föreningsdialoger.

Förslag till beslut

att anta utvecklingsplanen
för Sunnerstaåsens friluftsområde.

Tidigare beslut

- att ta fram en utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde
- att inleda dialog och samråd med allmänheten, berörda föreningar och övriga intressenter om utvecklingen av Sunnerstaåsens friluftsområde

- # Orienteringskarta - friluftsområdet idag

Utvecklingsplanens inriktning

Ekologisk hållbarhet

Samla byggandet av nya anläggningar nära service i södra delen där de ger lägre påverkan på naturvärden.

Behåll lugna naturupplevelser och naturvårdsinsatser i norra delen.

Social hållbarhet

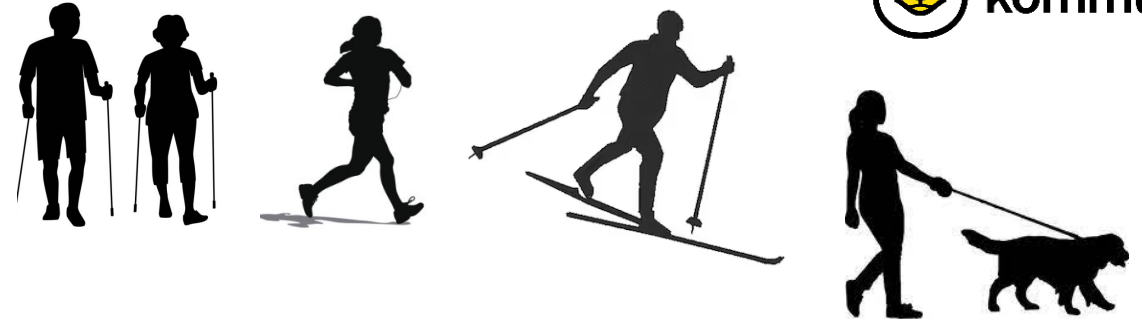
Värna samarbeten med föreningslivet.
Utveckla området så att flera olika grupper gynnas, speciellt fysisk aktivitet för barn och unga.

Ekonomisk hållbarhet

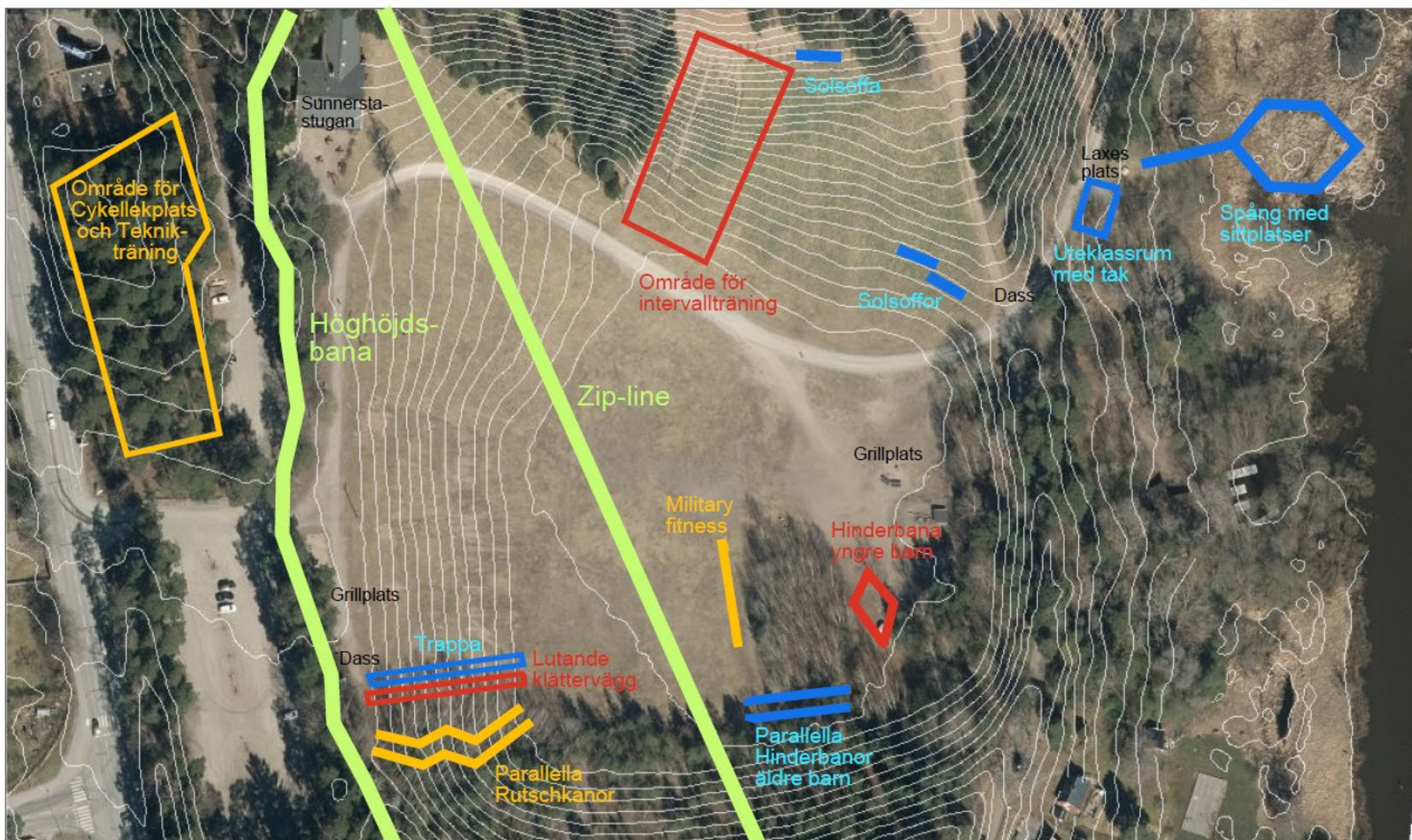
Näringslivet kan bidra med mervärden för området som kommunen inte kan skapa själva.
Ger ekonomiska förutsättningar för externa aktörer.

Fokus vardagsmotion för ökad folkhälsa

- Prio 1: Boende och föreningar i de södra stadsdelarna
- Prio 2: Besökare från andra stadsdelar, tätorter och landsbygden
- Gynna flera olika grupper, prioritera barn och unga
- Förstärk befintliga, och investera i nya robusta anläggningar, för att minimera slitage och skötselinsatser vid högre besöksstryck i framtiden

Exempel på nya möjliga, lämpliga anläggningar och deras lokalisering

Ställningstaganden

- Många önskar fler anläggningar för terrängcykling i friluftsområdet
- Förra mandatperioden: Förstudie MTB-leder på Sunnerstaåsen
- Vattenskyddet tål inte markarbeten som en sådan anläggning skulle kräva
- Medborgardialogerna visar att många andra intressen finns
- Satsning bör göras på aktiviteter som kan samexistera och har liten påverkan på vatten- och naturvärden samt ger möjlighet till mer fysisk aktivitet

Förslag till beslut

att anta utvecklingsplanen
för Sunnerstaåsens friluftsområde

